Akbaba

Hintli fakir — Aman pîrim, in aşağı da elini öpeyim.
Asıl fakir senmişsin!..

KANCIK

Yılın en güzel romanı

Çeviren :
Hamdi Varoğlu

○ Aşk, bu romanda... Macera, bu romanda... Cinayet, bu romanda.... Sanat, bu romanda.

○ En usta kalem, en temiz Türkçe, en doğru tercüme, en seçme kitap, en zarif kapak.

○ Büyük eserler serisinin üçüncü kitabı. Fiatı 2 Lira. Akbaba yayınevi.

Bugün çıktı

İ G.M.

İKRAMİYELİ GRUP MEVDUATI

YÜZDE 25 Mutlak isabet

- Ömür boyunca aylık irat
- 30000 liraya kadar iş sermayesi
- Yatırılan paranın 3 MİSLİ para ikramiyesi
- 100000 Liralık para ikramiyeleri

Fazla malûmat için şişelerimiz emrinize amadedir

TÜRK TİCARET BANKASI

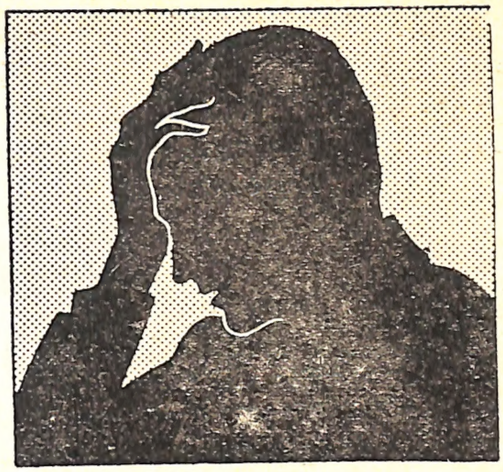

BAŞ AĞRILARINA
KARŞI
OPON
FAYDALIDIR

OPON, baş, diş, adale, sinir, lumbago, romatizma, siyatik ağrılarına, soğuk algınlığından ileri gelen ağrı ve kırıklığa karşı faydalıdır.

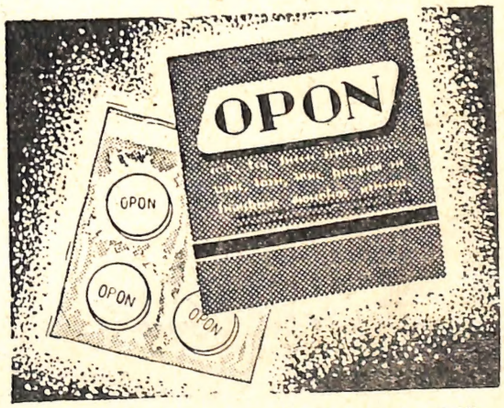

günde 6 tablete kadar alınabilir

56-29

T. C.
Ziraat Bankası

VADELİ, VADESİZ TASARRUF HESAPLARI
1956 YILI İKRAMİYE PLÂNI TUTARI
ŞİMDİLİK
1.750.000 Lira

BU ZENGİN PLÂNDA
Gayrimenkuller, dolgun para ikramiyeleri, eşya, traktör, ziraat âletleri bulunmaktadır.

Sahibi :
YUSUF ZIYA ORTAÇ
Yazı İşlerini fiilen idare eden
AHMET KOÇER
Adres : Koldfarer Cad. No. 8-10. Daire 3.

Telefon: 221811
Abone : Senelığı 25, 6 aylığı 12,5 lira.
Fiatı: 50 Kuruş
Basıldığı yer :
ERCAN Matbaası

SAYI : 213 C.: 9 12 NİSAN 1956 ★ PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ, MİZAHİ GAZETE ★ SAHİBİ : YUSUF ZİYA ORTAÇ

Akbaba

YUHA!..

BEN, edebiyatta bir tek kere güzel «yuha» duydum: Çanakkalede, Türk ordusu, büyük devletleri süngüsünün ucuna takmış, denize döküyordu. Ertesi sabah, Tanin'de Hüseyin Cahit, yazısına şu başlığı koymuştu: Yuha!..

Aradan geçen yıllar yarım asra yaklaşıyor. O güzel nağra hâlâ kulağımdadır ve hâlâ hatırladıkça bahtiyar bir ürperti duyarım!

Geçen gece, bir edebiyat toplantısında ikinci «yuha» çekilmiş.

Düşünüyorum: Hayatta yuhalanmıyacak ne kaldı ki?

Zeytin?.. Kilosu beş lira!... Yuha da değil, yuhhaaaa!..

Ispanak?.. Yiyen de Türk, satan da Türk ama, yine yuha! Hattâ buna da yuhhaaa!..

Çarşaf yasağını istemiyenler var... Dört karı, Mecelle, eski harf istiyenler var... Buna «h» leri ve «a» ları biraz daha çoğaltarak: Yuhhhaaaa!...

Açık hava toplantıları mı yasak edilecekmiş?.. Gazeteler, konuşulanları mı yazamıyacakmış?.. Ağızlara kilit mi vurulacakmış?.. Gelin, kulağınıza söyleyim: Yuhhhhaaaa!...

Ama, bu edebiyat gecesindeki yuha niçin?.. Ne olmuş? Ne var? Kime, neye yuha çekiyorlar?..

Yahya Kemal'in «Endülüste raks» ı okunurken yuhalar başlamış... Acaba aruz veznine mi yuha?..

Behcet Kemal bir memleket şiiri okurken yuhalar çoğalmış... Behçet Kemal'e mi yuha?.. Hece şiirine mi yuha?... Memlekete mi yuha?..

Hayır, hayır... Bu yuhalar yeni değildir. Bu yuhalar, yirmi beş yıl önce Serteller'in dergilerinde başlamıştı: Abdülhak Hâmit'lerin, Mehmet Emin'lerin, Hamdullah Suphi'lerin alınlarına, Nâzım Hikmet'in eliyle vurulan «Battal» damgaları birer yuha değildi de ne idi?..

Milliyetçiler, Faruk Nafizleriyle, Orhan Seyfileriyle, Halit Fahrileriyle, Enis Behiçleriyle mektep kitaplarından bile kovuldular. Millî Eğitim Bakanlığının resmî ağzı, dilsiz ve kelimesiz bir çığlıkla onları yuhaladı!

Şiir, rahmetli bir şairin meşhur «nasır» ı ile ayağa düştükten, mükâfat kazanan bir şairin mısraındaki «B» «o» «k»lı kelime ile abdesthaneye döndükten sonra, tenkit niçin «yuha» olmasın?..

Söyledik, kulaklar tıkandı. Yazdık, gözler yumuldu... Hak ları var, birimize, beşimize, onumuza değil, topumuza yuha!..

Yusuf Ziya ORTAÇ

— Vay canına... Muhalefet amma artmış ha!...

Vatandaş, türkçe konuş!

Mısırlıları 3-1 yenen ordu takımımıza, Milli Müdafaa Vekilimiz bir tebrik telgrafı çekmiş. Bu telgrafın bir kaç satırını, Vatan gazetesinin 2 Nisan 1956 tarihli sayısından aynen alıyoruz:

(Bu maçın hazırlanışında olduğu gibi, müteakip maçlar için de çocuklarımızın yaradılışlarında meknuz tahammül ve tevazu hassasiyetile idman ve istirahatlerine azamî ihtimam gösterilmesi...)

Biz, bu «müteakip» leri, bu «meknuz» ları, bu «azamî» leri, bu «ihtimam» ları görünce:

— Vatandaş, Türkçe konuş!

Demek istedik ama, sonra aklımıza geldi:

Türkçe ezan yerine arapça ezan inkılâbından sonra, dilimizde de buna benzer bir inkılâp başlamıştır belki!..

CEZAYİR KAVGASINDA AMERİKA FRANSAYI TUTUYOR!

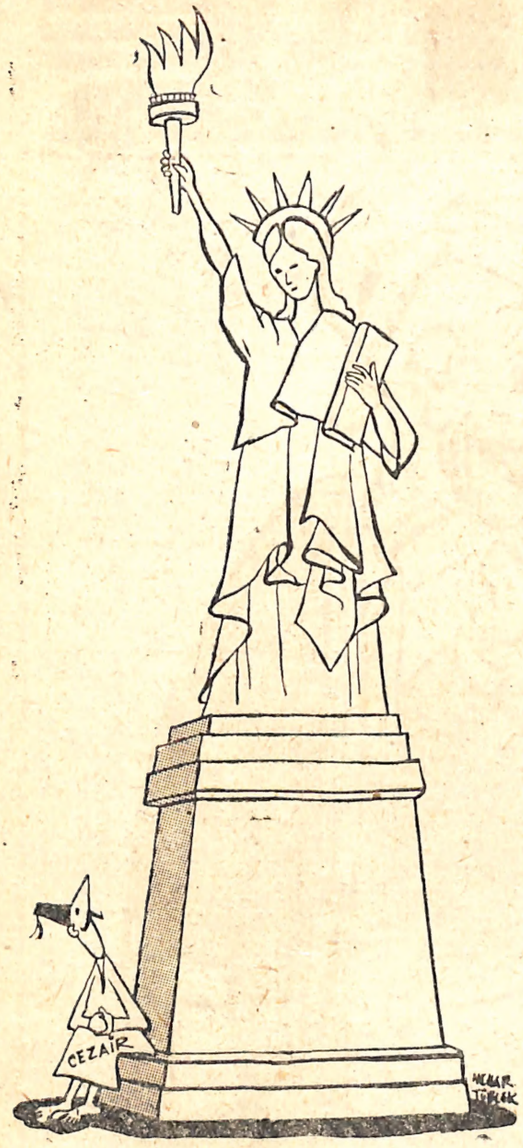

Mum dibine ışık vermez!..

Politika bataklığına düşen şeref madalyası

BU memleket, ikisini de kahraman diye karşıladı. Milli kahraman olarak sancaklaştırdık, bağrımıza bastık. Yaşadığımız çağın coğrafyanın tarihi oldular. Miletçe, aramızda yaşayan bu iki canlı tarihten övünç duyduk.

Şimdi, sancaklaştırdığımız, kişiliklerinde ulusal şeref duyduğumuz bu iki kahramandan birini dinliyelim. Kimbilir, destanlarımız arasına giren anılarından bize ne kadar güzel övünçler anlatacaktır. Kulağımızı açın, bu konuşan C.H.P. li milletvekili Celâl Dora'dır.

— Demokrat milletvekili Poyrazoğlu, Kasım gülek'in Zonguldak seyahatini sabote etmek için vazifelendirilmiştir. Poyrazoğlu, zannedildiği ve kendisinin anlattığı gibi bir kahraman değildir. Kore'de onun üzerinden kurşun değil, top mermisi bile geçmemiştir.

Utandınız mı?.. Yüzünüz mü kızardı?... Ama, durun, kulağımızı tıkamayın!.. Elbet öbür kahramanımızın da bir diyeceği vardır. Dikkat!.. Bu konuşan D.P. milletvekili Poyrazoğlu'dur:

— Bana iftira eden Celâl Dora, bir harp meydanı kaçağıdır. 28 Kasım günü Kunuri'den kaçmıştır!..

Görüyorum, ellerinizi yüzünüze kapıyorsunuz. Utancınızdan yerin dibine geçiyorsunuz. Durun!.. Bu sesi duymamak için uzaklara kaçmayın! Bir de öbür kahramanımızı dinliyelim. Bu konuşan C.H.P. li milletvekili Celâl Dora'dır:

— Poyrazoğlu sınıf arkadaşımdı. Fakat ben albayken o yarbaydı. Yarbay olarak kalışında elbet bir seyyiat, kusuru vardı.

Bana Zafer gazetesindeki yazılarını gösterdi. Bu yazılarında, İnönü'nün, İnönü harplerinde muharebe meydanından kaçtığını, zaferi bir süvari yüzbaşısının kazandığını söylüyordu.

Koreye hareket edeceğimiz güne kadar onun bir gün bile muavinlik etmediğine alay şahittir. Hiç bir gece talimine de çıkmamıştır.

Koreye gittiğimizin ertesi günü hastalandı. İstiklâl harbinde bir süngü yarası almış. Otuz yıl önce aldığı yara sızlıyormuş. Biz cepheye gitmek için hazırlanırken, Poyrazoğlu alayı lâğvettirip cepheden kurtulmak için bazı tertipler pişindeydi. Nitekim generali ikna edip alayı lâğvettirdi. Poyrazoğlu da talimgâh bölüğüne kumandan olmuş, o gün yarasının sızısı geçmişti. Çünkü cepheden asgarî 200 kilometre geride kalacaktı.

Bu adamın hikmeti vücudü yoktu. İade ettik. Bu adamı anavatana Kore'den yaralı gazilerimizin geldiği vapurla dönmüş. Gazilerimizin sayesinde tezahüratla karşılanmış. Gazetecilere: «Bütün vücudumuz delik deşik oldu» demiş. Kore'de aldığı nişanı bir okula hediye etmiş. Hayır, o bizler gibi Kore'den nişan almamıştır. Tokyo'da askerî kantinlerde satılan hâtıra madalyesini okula vermiş olacak.

Daha bukadar değil, ben bukadarcığını aldım. Politika bataklığına düşen iki şeref madalyesinin bu acıklı görünüşü karşısında, iki kahraman artık bize konuşacak söz bırakmamışlar, ne söylenebilirse hepsini söylemişler.

Onlar, kendilerini düşünmüyor, söylüyorlarsa söylesinler, ama biz, muhalif, muvafık, tarafsız, bu sözleri dinlemek istemiyoruz. Az çok hisselerle tarihe karışan insanlar, hareketlerinde ve sözlerinde, kendilerine millî değer veren halkın gözünü ve kulağını da hesaba katmalı değil mi?.. Utanıyoruz, utanıyoruz, utanıyoruz!..

●

Yakışır

Yaşadığımız 20 nci yüzyıl dünyasında, nümunelik tek diktatör kaldı, Franko. Daha geçenlerde bu diktatör Madrit Üniversitesini kapatmış, profesörleri koğmuş, rektörü işinden çıkarmış. Üniversitelilerin çanına ot tıkamıştı. Bu diktatörce olaydan ötürü, dünyanın her yanından protestolar yağdı.

Gelelim bize. En büyük meselelerimizden biri de, yıllardır bir türlü ilmî hürriyetine kavuşamıyan Üniversitemizin muhtariyeti...

Şimdiiii... Türkiye - İspanya kültür anlaşması imzalanmış. İki memleket birbirinden kültür alışverişi yapacakmış.

«Aman batıya dönelim, batı kültürü!» deyip durmuyor muyduk. İşte batıya döndük, hem de Avrupanın en batısına. Avrupada İspanyadan da batısı yok ya...

●

Sular kesilecek!

Sular İdaresinden:

C.M.P. lideri Osman Bölükbaşı'nın bugünlerde İstanbula geleceği ve şehrin büyük meydanlarında mitingler yapacağı haber alınmıştır.

Başka vilâyetlerdeki tecrübelere göre, Bölükbaşı'nın her seferinde beş altı saat konuşacağı, yirmi otuz fıkra anlatacağı, kırk elli espri yapacağı ve bir kaç yüz bardak su içeceği muhakkak olduğundan, sayın İstanbul halkının surahilerini, kazanlarını, küplerini şimdiden doldurarak, herhangi bir su buhranına karşı hazırlıklı bulunmaları rica olunur.

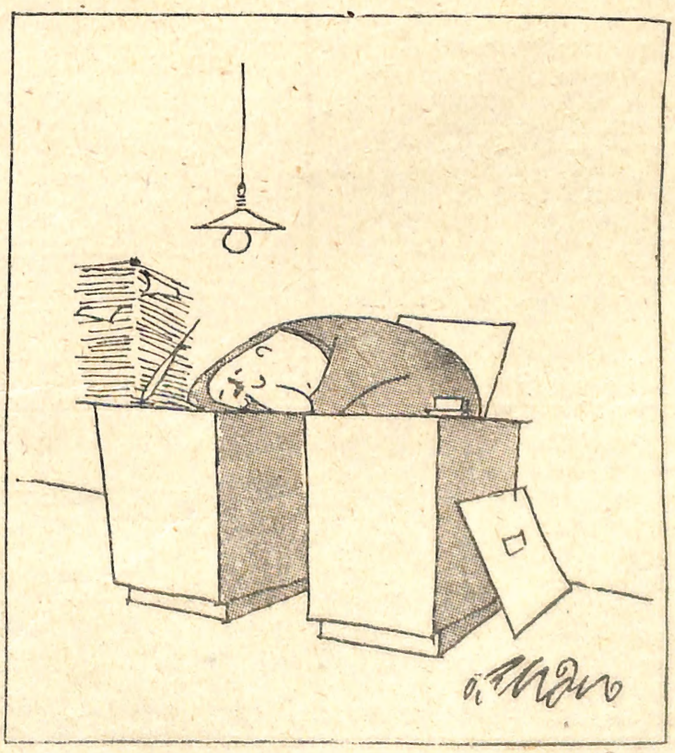

ZİYA GÖKALP'TAN :

«Gözlerimi kaparım»
«Vazifemi yaparım.»

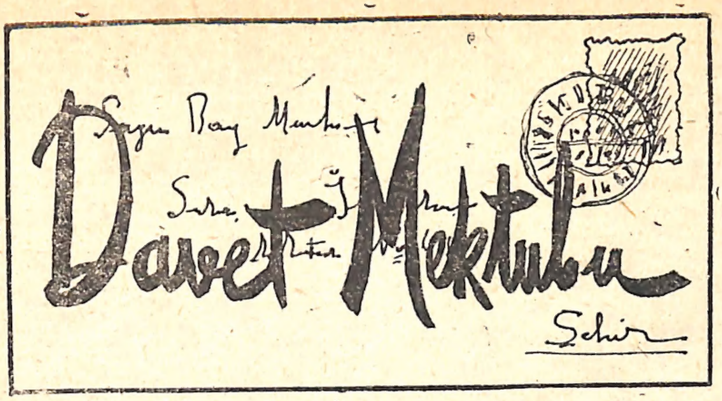

Canım ciğerim, iki gözümün nuru aynı, sevgili ve pek muhterem bilâderim Sayın Bay İsmail Bey kardeşime,

Kardeşim İsmail Bey, geçen günü, bir gredo işi için vilâyete gelmişin, parti merkezine uğrayıp bir acı kayfemizi içmeden gerisin geriye avdet etmişin Buna ne kadar üzülüp kablimin en samimiyetliğile müteessir olduğumu tariften âcizim. A muhterem İsmail Bey kardeşim, insanın bankaya işi düşer. buralara kadar gelir de, bir kere gelip beni görmez mi? Öküz öldüyse, ortaklık ayrılmadı ya... Sen dini bütün adam olduğundan dolayı, sana İmam Razvî Bin Yûsûf-ü Kazavî Hazretlerinin geçen gün okuduğum «Siyaset-ül-beyan, fi suret-il-hayvan» namındaki eserinden şu cümle ile cevap vereyim:

İmam Razvi Hazretleri o cümlesinde buyuruyorlar ki, öküz ölünce hiç bir zaman ortaklık ayrılmaz; başka bir diğer öküz alınır. Kardeşim İsmail Bey, biz o mübarek zattan daha iyi bilecek değiliz ya... Öküz dersen, çok şükür ondan bol ne var?

Partiden seni tard ettik diye, bankanın sana gredo vermediğini duyunca bir kızdım ki târif edemem. Banka Müdürünü bir iyice haşladım. Bana sormadan siz nasıl olur da zeriyatçı bir vatandaşımızın emrini reddedersiniz diyerek, söylemediğimi bırakmadım. Ayriyeten bu banka müdürünün derhal buradan alınarak, vilâyetimizden daha bakımsız, daha berbat bir vilâyete nakledilmesi için, Millet Partisinden Nuri Beyle her akşam tavla oynadığını, karısının Hürriyet Partisinden Salih'in karısıyla akraba olduklarını, zata mahsus olaraktan yazdım. Ayriyeten banka müdürüne sana istediğin gredoyu fazla fazla vermesi için de emir verdim.

Kardeşim İsmail Bey,bunlar teferrüattan işler. Gelelim asıl memleket, millet ve vatan işlerine... Buradaki tevatüre göre, gûya sen Millet Partisine girecekmişsin. Ben buna inanmadım. Ben senin ne namuslu adam olduğunu bilmez miyim? Dünyada olmaz, eğer o benim bildiğim İsmail Beyse. Millet Partisine girmez, dedim. Hatırıma gelmişken söyliyeyim, Millet Partisine girecekmişsin diyerek, vâdesi iki sene önce hulûl eden banka gredosunu istemişler senden. Onu durdurdum. Daha ne kadar gredo lâzımsa fazla fazla verin, dedim. Kardeşim İsmail Bey, sen bu memleketin en eski ve asaletli bir zâdegân âilesinden olup ta, nasıl Millet Partisine üye olursun? Sen kuruluşundanberi Demokrat Partide değil miydin? Sen bizim partimizin nelere kaadir olduğunu bilmez misin? Şimdi sen Millet Partisine girersen, vilâyetimizi köy yaparlarsa iyi mi? Biz vilâyetimizi merkez-i hükûmet yapmak için, öbür partilerden adam ayartmaya çalışırken, senin Millet Partisine geçmen doğru mu? Senden bu âdi hareketi ,bu vicdansızlığını hiç bir zaman beklemem Sen bu bizim partiyi bilirsin, vallâhi kızarsak vilâyetin elektriğini, suyunu bile keseriz. Yazık değil mi memlekete kardeşim İsmail Bey, bu kötülüğü neden yapıyorsun?

Dur bakalım, acele etme, vilâyete iki pavlika daha yapılacak. Sizin kazaya da belki bir pavlika yaptırırız. Yollar, köprüler yapılacak. Acele etme, hele bunlar yapılsın bitsin, bakarız ki bizim parti iktidardan düşecek, o zaman seçimlere doğru, ikimiz birden, bu diktatörlüğe daha fazla dayanamıyoruz; isbat hakkı istiyoruz, hürriyet istiyoruz diyerekten ikimiz birden istifayı basarız. Kardeşim İsmail Bey, ben senin hiç bir zaman kötülüğünü istemem, daha ne olacağımız belli değil. Önümüzde daha iki sene var.

Gene bizim Hacı Ramazan Efendinin dediğine bakılırsa, Hürriyet Partisine geçecekmişsin. Senin böyle bir alçaklığı irtikâp edeceğine dünyada inanmadım. Senin gibi dini bütün bir müslüman nasıl olur da o partiye geçer? Her sene Hacılarımızın istedikleri kadar döviz veren biz değil miyiz? Şimdi yeni bir polgıramız var, her kazada bir imam hatip mektebi de açacağız. Orta mekteplere din dersini sokturduk, şimdi liselere de ulum-u diniye, tecvîd, ilm-i hâl, hüsn-ü hâl, siyer-i enbiya, Ahmediye, Muhammediye dersleri koydurtacağız. Seçimlerdeki vaziyetimizin durumuna göre, icap ederse şer'i şerif üzere taaddüd-ü zevcata bile müsaade edeceğiz. İsmail Bey kardeşim, elini vicdanına daya da bir an düşün, sana iki kadın yetmiyor mu? Bana yetmiyor. Hükûmetin nikâhı ile dörder kadın alsak fena mı olur? Tam böyle bir demokratik kararların alınacağı sıra, sen nasıl olur da Hürriyet Partisi gibi vicdanlarımızın hürriyetine müsaade etmiyen bir partiye girersin?

Halk Partisine gelince...

Kardeşim İsmail Bey, eski defterleri açmak istemem. Biz o Halk Partisinden neden ayrıldık? Sen de biliyorsun ki, siyasî görüşümüz sâyesinde, Halk Partisinin iktidarı kaybedeceğini anlamıştık. Dediğimiz gibi de çıktı. Şimdi bizim için hiç bir zaman böyle bir tehlike asla yoktur. Yoook, eğer senin bildiğin, duyduğun bir şey varsa, bunu benden saklaman bunca senelik siyaset arkadaşlığımıza uygun düşmez. Söyle, o zaman ben de sennen beraberim; hemen istifamı basıp bir ayak evel Halk Partisine geçerek memlekete bir hizmette bulunayım.

Gelelim, seni neden partiden koğduğumuza... Bilâder, bir kere biz seni koğmadık, ihraç ettik. Haşa huzurdan koğmak başka şey ihraç başka şeydir. Sana bana gelene kadar bizim parti kimleri koğmadı? İşin aslı şu... Son zamanlarda partide nüfuz ticareti, tüzükteki miktarı geçti, partide temizlik yapın diyerek Merkezden emir geldi. Temizlik yapılınca çok göze battığımızdan ikimizden birinin çıkarılması lâzımdı. Ben hâlis demokrat olduğumdan her bir şeyi açık konuşurum. Kendimi ihraç ettirmemek için, seni ihraç ettirmeğe mecbur kaldım. Vicdanım sızlamadı değil, ama ne yaparsın, bir kere memlekete hizmet vazifesini omuzlarımıza yüklenip bu siyasetin içine dalmışız. Sonra senin oğlanın Kadillak alması da iyi olmadı. Kardeşim İsmail Bey, beş tane Fort al, on tane Bıyık al, bir tane Kadillak alma. Senin bu siyasetlere daha aklın ermiyor. Ben istesem on Kadillak alırım. Neden almadım? Çünkü ben iyi demokrat olduğumdan ilerisini gerisini düşünürüm. Her neyse kardeşim İsmail Bey, sen bir iştir yaptın. Şimdi bunları unutalım. Ben Mrkezden yeni bir emri aldım. Merkez diyor ki, biz kadroyu şaşırmış, partiden çok adam çıkarmışız, diyor, karşı taraf bizden kalabalık oldu, diyor. Çıkardıklarımızdan ruhu demokrat olanları seçerek kandırın, tekrar partiye alın, diyor. Senin ağzın sıkıdır diye söylüyorum, bu emir iki kırmızı aylı son derecede mahrem olduğundan kimseye bir şey çıtlatma. Biz partiden burada on beş kişi koğmuştuk. Düşündüm taşındım tekrardar partiye almak için ben seni en münasip buldum. Neden dersen, sen kazamız halkına fayiznen para vererek çok bir iyilikler ettiğinden seçimlerde ora halkı senin sözünden çıkmaz. İşte bu sebepten dolayidir ki, senin demokratlığına inanıyorum kardeşim İsmail Bey...

Bu mektubumu alır almaz hemen acele gel. O senin gredo işinnen, istediğin otomobil lâstiği işini acele hallederiz, onlar kolay. Eski hesapları unutaraktan hemen gelmeni dört göznen beklerim muhterem ve çok sayın bilâderim İsmail Bey kardaşim.

Tââââ Halk Partisi zamanındanberi eski arkadaşın, D.P. İl Başkanı ve Encümen âzası ve (.....) İdare Heyeti üyesi ve Şehir Sinemasıynan Otel Akpalas sahibi ve İtimad Tecimevi sahibi kardeşin HACİ ARİF

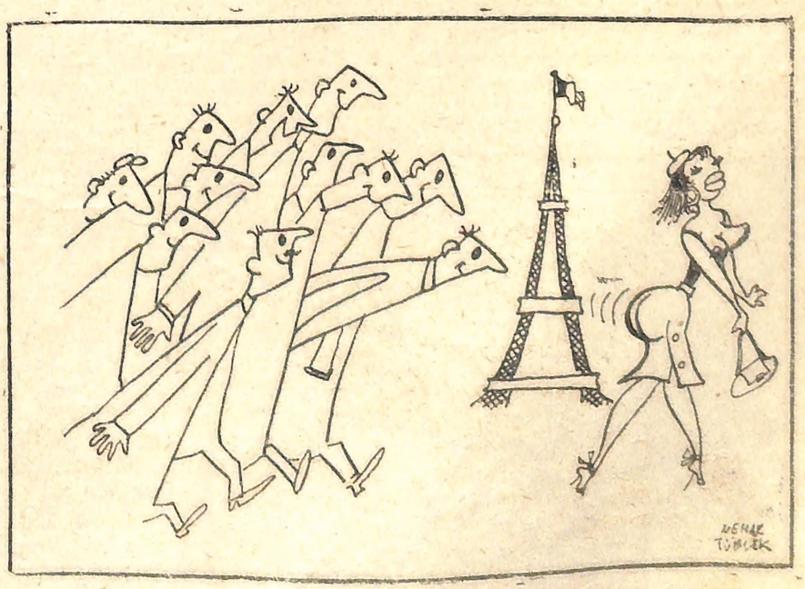

Milli takım Paris'te moral istirahatı yaptı!.. **(Gazeteler)**

Hayvanlar ve insanlar

NE AYIP!

Beyoğlu'nda gidiyorlardı. Ana kız... Kız hârikulâdeydi ve peşinde bir delikanlı! Valdânım fena içerledi:

— Ne terbiyesiz herifmiş, diye söylendi. On dakikadır peşimizde...

— Bunda ne fenalık var anne? diye sordu güzel kız.

— Ne fenalık olur mu? Eğer terbiyeli bir adam olsaydı hemen gelir, adresimizi bana sorar ve defolur giderdi...

Hassas Kulaklık

EVLENDİLER, seviştiler ammâ muvakkaten... diyen şairin mısraında, bugün pek de kullanılmıyan o «muvakkaten» kelimesi yok mu? İşte Ayfer'in, kocasiyle durumunu asıl o kelime gösteriyordu: muvakkaten... yani kısacık bir zaman için. Ondan sonra?.. Siz, ondan sonrasını benden dinleyin:

Bir kere Ayfer'le kocasının arasında yirmi beş yaş fark vardı: kız, adamın hanideyse kızı yerindeydi ve yaşı otuzbeşti (mahremdir ha...). Sonra Cevdet, karısına âdeta özel bir nizamname tatbik ediyordu: kocasının haberi olmadan misafir kabul edemiyecek, erkek ahbaplarla yalnız gezmeğe gidemiyecek, evli kadınların evine kocaları oradayken misafir olamıyacak, sokakta yalnız kadınlara ve bir de vitrinde kadın çorap larına bakabilecek falan filân... Tabiî Ayfer bütün bunları belediye nizamlarıymış gibi hiçe saymakta gecikmedi ve aile hayatının tuzu biberi olduğu söylenen hırıltı, dırıltı da bundan çıktı işte...

Çıktı da ne oldu? Ne olacak, Cevdet'in kulakları sağır oldu: günün birinde Ayfer koca Çin vazosunu kaptığı gibi kocasının kafasına indirdi. Çömleği yiyen adamın kulakları da o andan itibaren küp gibi sağırlaştı.

Her kadın gibi, Ayfer de hassastı. Öyle vicdan filân gibi masallara inanmazdı ama ne de olsa romantikti işte. Kocasının sağırlığından, bütün kabahat o kalp Çin vazosunda olduğu halde, kendini mesul tutuyordu. Vazo daha ince fayanstan yapılmış bir usta eseri olsaydı, tabiî Cevdet'e birşey olmazdı ama, gelin de bunu karısına anlatın. Kadın kısmı ne de olsa eksik akıllı... Mesuliyet hissi taşıyan herkes gibi, Ayfer de bu durumun tamiri cihetine gitti. Evvelâ Cevdet'in çalıştığı büyük şirketine umum müdürüne başvurdu. Kocasını müşteriler servisinden aldırıp arşiv dairesine, rutubetli mahzenlere indirdi. Maaşına malûliyet zammı yaptırdı. Hattâ nasıl olsa klâkson yasağı var, sağırlar da araba kullanabilir diye servis arabasında çalıştırttı. Böylelikle Cevdet eve daha geç saatlerde geliyordu. Ama, olmadı, olmadı... İçi rahat edemedi bir türlü. Bunun üzerine kalktı, yeni usul kulaklıklardan aldı. Hiç olmazsa azıcık ses duysun istiyordu. Kendisinden kürk manto, yahut yeni bir yüzük istediği zaman, ne istediğini anlıyabilsin diye... Hepsi boş.

Cevdet'in kulakları sanki duvar... Beethoven gibi büyük bir bestekâr, yahut daha büyük bir siyaset adamı olabilir zannediyordu. Halbuki Cevdet'in sağır olmaktan başka bir sıfatı olamadı.

Nihayet genç kadın, bir gün, gazeteleri incelerken, yeni marka bir kulaklık ilânı gördü: dünyanın en hassas kulaklığı, ses duyurma âleti... En ağır durumdaki sağırları bile işitir hale getiren mucize...

Ayfer derhal gitti, bu âletin ithalâtçısı olan doktoru buldu. Bir tane kocası için satın aldı, sevine sevine Cevdet'e hediye etti

— Bak nonoşum, dedi, şimdiden sonra artık herkes gibi sen de herşeyi duyup işitebileceksin. Konserlere gidebileceğiz beraber, tiyatro seyredeceğiz...

Cevdet sesini çıkarmadan karısına itaat etti. Çünkü kulaklığı henüz takmadığı için ne dediğini tabiî anlayamamıştı. «Ah, ah» diyordu kendi kendine, «bende bu vurdum duymazlık varken artık yalnız resmî bir vazife alabilirim...»

Lâkin kulaklığı taktığı andan itibaren hayatı birdenbire değişti. Gerçekten de mucizeydi bu âlet... Ve mucize kendini gösterdi. Üç gün sonra Cevdet, bunu ithal eden firmaya damladı. Doktoru buldu:

— Karıma sattığınız hassas kulaklığı iadeye geldim, dedi. Buyrun. Parasını da istemiyorum..

— Neden efendim? İyi çalışmıyor mu yoksa?

— Bilâkis mükemmel çalışıyor...

— İhtimal kulağınızın arka kemiğini ağrıttı... Bunun tamiri ve telâfisi gayet kolaydır. Hemen düzeltiriz...

— Hayır, ondan değil, istemiyorum.

— Yoksa biçimini mi beğenmediniz? O takdirde başka modellerimiz var...

— Biçimi de iyi, herşeyi iyi, en küçük sesleri bile işittiriyor, ama istemiyorum.

— Aletimiz kusursuz olduğuna göre, söyleyin bâri, neden istemiyorsunuz?

Cevdet, sıkıla sıkıla kulaklığı çıkarırken izah etti:

— Bu kulaklık o kadar hassas ki, arkamdan söylenen en gizli sözleri, en gizli fısıltıları bile bana işittiriyor. Onun için istemiyorum!

— Hikâyeci —

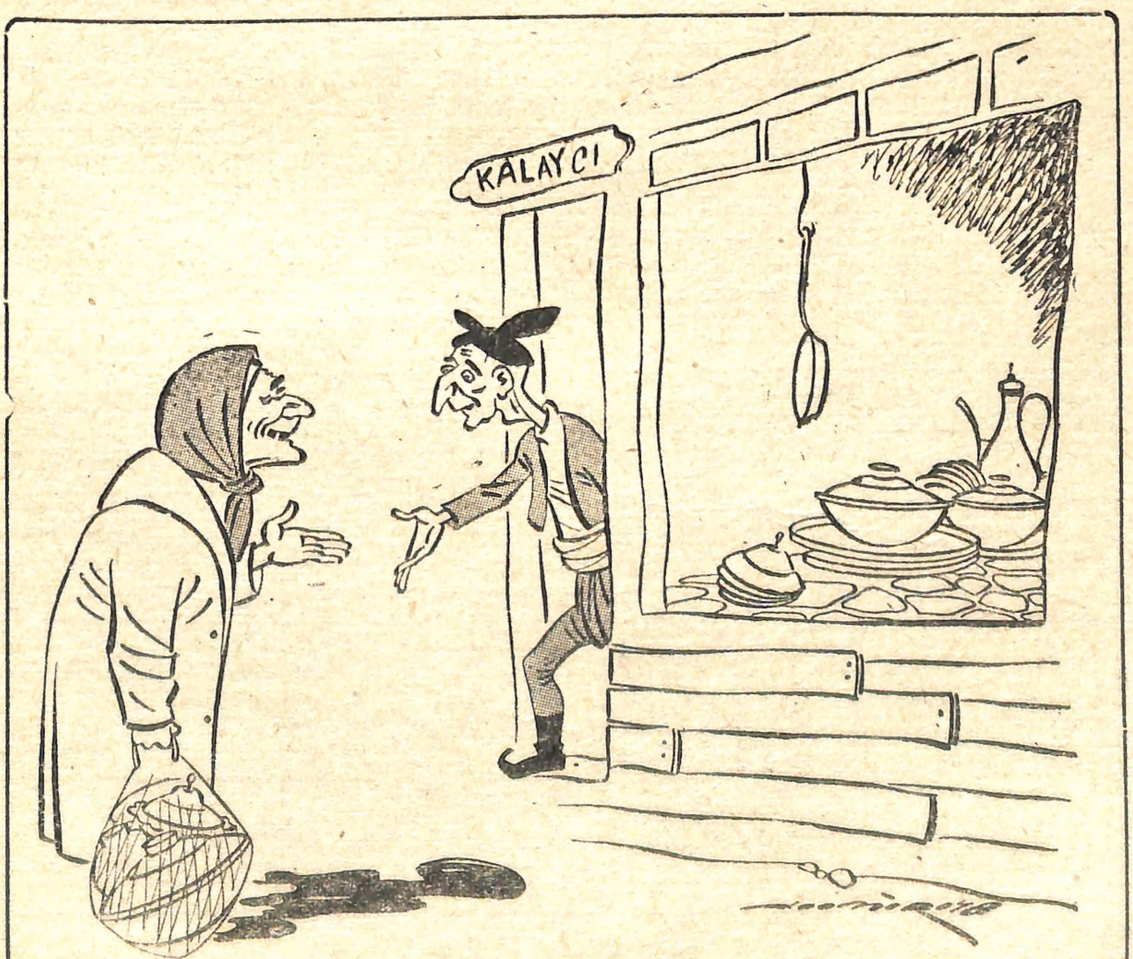

— Anlamayir misin bayan, kalay yok... Atnan bey hepsinu Zonguldakta harcadi!..

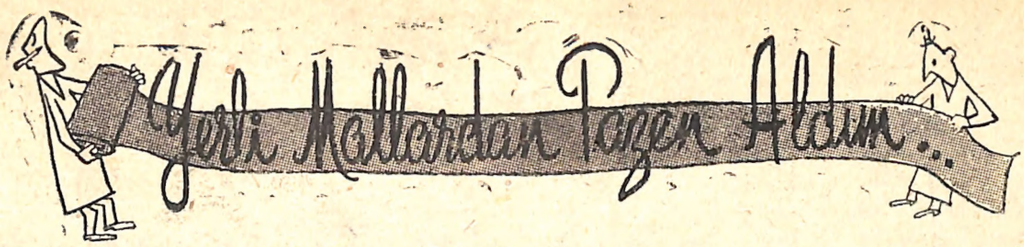

Sumer Bank'ın Yerli Malları Satış Mağazalarından birine gittik. Önce vitrine baktık. Aman ne güzel şeyler... Mavi mineli bir pâzen bir de kırmızı üzerine beyaz noktalı bir basmayı beğendik. İçeri girdik. Geniş, büyük, tavanı yüksek bir mağaza... Kapının karşısında, kasada bir kız var, manikürlerini törpülüyor. Ortada soba var. İyi giyimli, politika ileri gelenlerinin kılığında, iri kıyım, gerdanlı, göbekli, enseli bir bey sobanın başına oturmuş kahve sini içiyor. Kasanın yanında bir delikanlı, manikürünü düzelten kızla konuşuyor. Tezgâhın arkasındakilerden orta yaşlı bir adam gazete okuyor. Birisi de, yuvarlak cep aynasına bakarak alnındaki sivilceleri patlatıyor. Yine tezgâha dirseklerini dayamış bir genç te kapağı parlak renkli bir polis cep romanı okuyor.

Erken erken gelmişiz. Bizden başka da gelen yok. Yalnız, vitrini seyreden üç, dört kişi daha var.

İçeri girince, hiç kimse kafasını çevirip bize bakmadı. Bu ağırbaşlılık hoşuma gitti.

— İyi mallarımız var!..

— Buyurun bağyaan!..

— Bir şey mi aradınız?

Diye yoldan geçenleri kolundan çekip içeri alan tezgâhtarları hiç sevmem.

Sağa sola baktık, bize aldıran yok. Kız, manikürünü törpülüyor. Bey gazete okuyor, öbürü sivilcelerini patlatıyor. Beriki kahvesini içiyor. Birinin başı romanda... İnsan hangisine gidip bir şey söyliyeceğini bilmiyor ki... Tezgâha yanaştık. Raflardaki toplara bakıyoruz. Kendi aramızda konuşuyoruz.

— Şunlardan ne güzel perde olur?

— Şu dallı kretonlar da güzel..

— Acaba metresi kaça?

— Eni kaç santim acaba?

— Çift en mi?

— Kime sorsak?

Önümüzdeki delikanlı Mayk Hammer romanına öyle dalmış ki, bizi duymuyor bile...

— Ben şu damalı masa örtüsünden alacağım.

— Yavaş konuş, adam kitap okuyor. Hiç olmazsa biraz geç gelseydik. bizden önce gelen müşteriler ne yapıyorlarsa, biz de onlara bakar öyle yapardık.

Derken başka müşteriler geldi, mağazayı doldurdu. Ama onlar da bizim gibi şaşkın şaşkın bir oraya, bir oraya gidip geliyorlar. Resim sergisindeymiş gibiyiz. Müşteriler bu ağır, ciddî havayı bozmamak için birbirlerinin kulaklarına fısıldaşıyorlar. Bu derin sessizliği arasıra, kasadaki kızla, oğlanın şakaları, sevimli kahkakaları bozuyor.

Müşterilerden orta yaşlı bir erkek, etrafındakine duyurmak istiyerek:

— Acaba, satış yapılmıyor mu? diye soruyor.

Yaşlıca bir kadın:

— Galiba fiş alınacak.. diyor.

Bir genç hanım soruyor:

— Fiş mi, nerden alınacak?

— Herhalde Umum müdürlükten...

Artık herkes bir şey söylüyor.

— Evvelâ muhtarlıktan temiz kâğıdı getireceksiniz.

— Temiz kâğıdı değil teyze... İyi hâl kâğıdı. Yâni Demokrat partiye kayıtlı mısın? Yoksa bir sabıkan filân var mı diye...

— Nüfus kâğıdınız yanınızda mı?

— Hayır...

— Nüfus kâğıdınızla altı vesikalık resminiz yoksa vermiyorlar.

— Şöferlik ehliyeti olmaz mı?

Baktım, olacak gibi değil... Kahvesini içtikten sonra, solundaki tezgâhtarla tatlı bir muhabbete dalan adama yanaştım.

— Affedersiniz...

Oralı değil, boyuna arkadaşına, Beykoz - Vefa maçını anlatıyor.

— Sağdan indi Çetin, bir voli..

— Affedersiniz...

— Ne var yahu? Görüyorsun konuşuyoruz..

Turan'ı çalımladı, şut... Top ağlarda.

Başka birine yanaştım:

— Affedersiniz, biraz pâzen rica ediyoruz. Kimden alacağız.

Sivilcelerini patlatmak için, baktığı yuvarlak cep aynasından başını kaldırmadan, parmağiyle sol tarafı işaret etti. Onun işaret ettiği adam, gazetedeki çapraz bulmacayı çözüyordu.

— Pâzen istiyoruz, siz mi vereceksiniz?

— Zühtü bey'e gidin...

Zühtü bey, acaba hangisi?..

— Zühtü bey, zatiâliniz misiniz?

— Benim n'oolacak?

— Hiç.. sorduk. Biraz pâzen alacaktık ta...

Arkasına rafa uzandı, bir top siyah renkli pâzen aldı.

— Kaç metre?

— Ama biz ondan istemiyoruz. Vitrinde gördük... Pembe de, mavi mavi çiçekleri var.

— Ondan kalmadı.

— Vitrinde var beyefendi.

— O vitrinlik... Vitrinden indirmeyiz..

— O halde şu sarıya bakabilir miyiz?

— İndir, kaldır olmaz! Bak işte uzaktan... Hepsi de pâzen... Hangisini istiyorsan, onu söyle!..

— O sarıyı istiyoruz.

— Ne kadar?

— Beş metre?

— Ondan beş metre kesilmez... O bütün top...

— Şu yeşil...

— O dört metrelik bir parçadır. İsterseniz vereyim, ha dört metre, ha beş metre...

Bizimkiler dört metreden çıkar mı, çıkmaz mı diye konuşuyorlar. Bay tezgâhtar akıl veriyor:

— Eteği kloş yapmazsanız çıkar.

— Çocuklara pijama yapacağız.

— İyi, paçalarını biraz kısa yapın... Zaten bu sene kısa moda...

Bizi beklemekten sinirleniyor:

— Bayım, insanı oyalamayın, bu kadar millet alış veriş edecek... Hangisini istiyorsanız söyleyin!..

Çaresiz, bay tezgâhtarın kendisinin beğenip de ilk çıkardığı siyah pâzenden beş metre kestiriyoruz. Başka yerde «güle güle kullanın!» diye kumaşı keserler ya, bizim Yerli Malların bay tezgâhtarı, sanki iki parmağını ağzımıza sokmuş gibi, kumaşı kızgınlıkla «carrt!..» diye yırtıyor. Bize bir kâğıt uzatıyor.

— Karşıya!..

Karşısı penbe kâğıda bir mühür vuruyor. Yandakine!.. Yandaki damgalıyor... Bir hanım benbe kâğıdı ikiye parçalıyor, bir parçayı bize uzatıyor. Veznedeki bayana o kâğıt parçasını götürüyoruz.

— Saat 12 oldu, paydos, diyor, öyleden sonra.

— Aman bayan, taa Râmi'den geldik.

Cevap bile vermiyor. Çoluğu çocuğu otobüse bindirip gönderiyorum. Saat ikide kapıda kuyruk oluyoruz.

Sıram gelince, penbe kâğıt parçasını kesiyor, bayana uzatıyorum:

— On lira altmış beş kuruş... On iki buçuk lira veriyorum.

— Bozuk verin!..

— Bozuk yok...

— Bozdurun efendim, burası sarraf dükkânı değil..

Mağazadan çıktım. Tütüncü bozmaz. Gazeteci bozmaz. 90 kuruşluk bir çukulata aldım, bozdular. Kasiyer hanıma parayı verdim. Bir pusula uzattı. Tekrar damgaladılar. Damgalı pusulayı başka birine verdim, paketi uzattılar.

Kapıdan çıkarken, mağaza memurlarından soba başında oturan adam;

— Buradan ucuz ucuz alıp, götürüp karaborsada satıyorlar, diyordu, bu halka iyilik yaramaz zâti.. Ben hükûmetin yerinde olsam...

Kapıdan çıktığım için, lâfının gerisini duymadım.

Eve geldim. Çoluk çocuk sevinçle paketi açtılar. Şaşılacak şey... Bizim paket başkasınınkiyle karışmamış mı? Beş metre pâzen yerine, üç metre tülbent almışız...

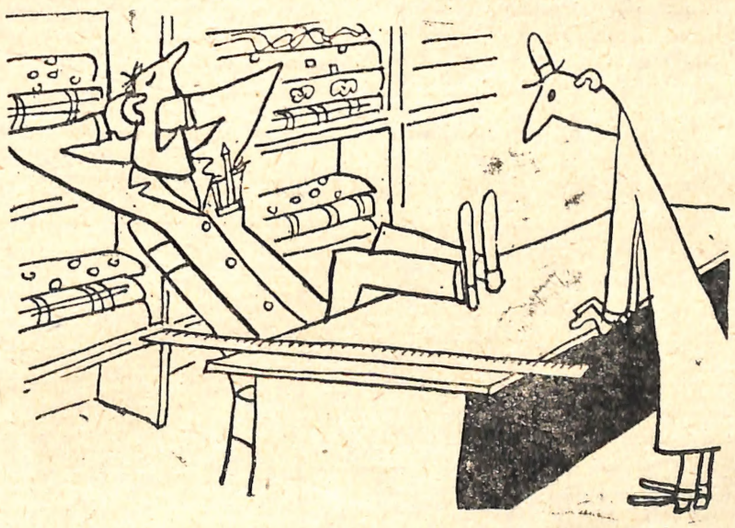

— Arkadaş, vatandaşlar arasına nifak sokma... Basma ile partinin ne alışverişi var?

— Amma da yaptın birader, sen hiç gazete okumuyor musun? Boyuna basına baskı yapılıyor, diye...

— O basma başka, bu basma başka.

— Kömür tevzi müessesesinden beyannamesi olana, burada istediğini veriyorlar.

— Kömür tevziinle bunun şimdi münasebeti var mı?

— Var tabii... Kömür de hökûmatın, pâzen de, amelikan bezi de..

— Ben çocuğa papuç alacaktım.

— Papuç da hökûmatın...

— Canım, şimdi hökûmatı ne karıştırıyorsun?

— Karıştırırım elbet...

— Karıştırırsın ama, ben seni şimdi gider, bu adam ajanstır diyerek polise ihbar ederim. Adli tıptan bir haftalık lapor alınca, aklın başına gelir.

Uçak ve çukulata

Devletlerin savaş hazırlığı, insanların savaş korkusu içinde yaşadıkları şu korkunç dünya ile bir İngiliz ne güzel alay etmiş. İnsanların birbirlerini öldürmeden barış içinde yaşama özlemini, bundan daha iyi anlatan söz duymadım. Olay şu: İngiliz Havacılık Vekâleti tamir görmüş bir kaç Dakota uçağını (Savaş uçakları) satışa çıkarmış. Bir İngiliz, Havacılık Vekâletine şu mektubu yazmış:

«Bana lütfen bir Dakota uçağının tam ölçülerini bildirin, eğer bahçemizdeki garaja sığarsa onu satın alabileceğim zamana kadar bir yerde bana saklamanızı rica edeceğim. Bunun için sizleri bekletmiyeceğimi sanıyorum. Çünkü sinemaya gitmiyeceğim. Çukulata da almıyacağım.»

Zamanımızı bundan daha acı hicveden bir söz duydunuz mu? Evet, insanlar insanları kalbine mermi sıkmak için çukulata yemiyor, sinema yerine savaş meydanına gidiyor.

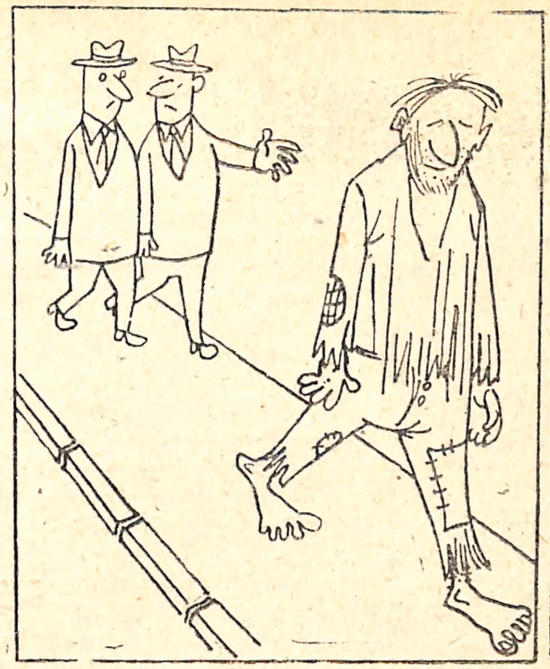

— Zavallının yatacak yeri yok!..

— Namussuzun yatacak yeri yok!..

Merhametli İnsan Kalmamış!..

HARBİYEDE, tramvay durağı meydanında, günün en kalabalık saatinde bir adam yere düştü. Hemen etrafında bir kalabalık çevrelendi.

— Ne olmuş?..

— Ayağı kaydı, düştü...

— Yok canım, bir adam itti...

— Sar'ası var yahu...

— Ben gözümle gördüm, birisiyle kavga etti. Herif bir yumruk vurdu, kaçtı.

— Yok be!.. otomobil çarptı...

İşi gücü olanlar bakmadan geçiyordu. Acelesi olmayanlar, şöyle bir bakıp geçiyorlardı. Asıl meraklılar, kalabalığı yararak, başlarını uzatarak, yerde yatan adamı daha yakından inceliyorlardı.

— Zavallı adam...

— Kimsesi yok mu?

— Polise haber verin!..

— Ölmüş mü?

— Daha ölmemiş!..

— Fakir galiba...

— Fakir adamda böyle kravat olur mu?

— O kravatlar işportada bir buçuk lira...

— Haydi be... yirmi liradan aşağı alamazsın.

— Polise haber vermeli...

Meraklı kalabalığı yolu tıkadı. Arabalar, otobüsler, tramvaylar yığıldı. Trafik memuru düdük öttürdü, sonra gelip baktı. Seyircilerden birisi,

— Cankurtaran arabası çağırmalı!.. dedi.

Başka birisi,

— İlk yardım'a telefon etmeli, dedi.

Trafik memuru, otobüslerle otomobillere başka taraftan yol verdi. Tramvaylar kalmıştı. En öndeki tramvayın vatmanı indi.

— Şu adamı kenara çekmek kimsenin aklına gelmiyor, dedi.

Yerde yatan adamı bacaklarından tutup, yaya kaldırımın üstüne çekti.

— Hâlâ yaşıyor!.. dedi.

Tramvay yolu açıldı.

— Karakola telefon edecek bir insaf sahibi yok mu?

— Sen neye telefon etmiyorsun?

— Zâten daireye geç kaldım kardeşim...

— Senin işin var da yâni bizim yok mu?

— İnsan ölecekse bile sokakta ölmemeli...

— Amaaan hemşire, insan öldükten sonra, ha sokak, ha yatak...

— Bak, bak, nefes alıyor...

Dükkânının önü kalabalıktan kapanan manav kızdı. Bir kaç kere seyircilere,

— Çekilin yahu, maymun mu oynuyor? diye bağırdı. Aldıran olmadı. Manav yerde yatan adamı, iki çırağıyla tutup, yanındaki tütüncü dükkânının önüne getirip bıraktı. Meraklı seyirci kalabalığı tütüncü dükkânının önünü kapadı. Tütüncü, manava,

— Bu yaptığın insaniyetsizlik Mevlût Efendi! diye bağırdı.

Bir kadın,

— Ay bu adam hâlâ burda mı? dedi, pazara gittim, alış veriş ettim, hâlâ yerde mi?,,

— Ölmüş mü?

— Nabzına bakmalı...

Tütüncü, dükkândan çıktı. Yerde yatan adamı sürükleyerek götürdü, manavın önüne bıraktı.

— Ayol, bu adamın kimi kimsesi yok mu?

— Sarhoş galiba... Leş gibi ispirto kokuyor... Gözlüklü bir adam,

— İçtimaî yardım teşkilâtı olmalı memlekette, dedi.

Onun yanındaki kısa boylu adam,

— Evet, dedi, bu iş herşeyden önce bir parti işi... Zâtiâliniz hangi partidensiniz?

— Demokrat...

Kısa boylu adam hemen arkasını döndü,

— İnşallah, iktidara gelirsek... diye söylendi.

— Polis geliyor!..

— Polis geliyor!..

— Nihayet gelebildi...

— Çok şükür...

Kalabalıktan bir adam ortaya çıktı,

— Yazık yahu, dedi, adamcağız taşların üzerinde can çekişiyor da, kimsenin aldırdığı yok... İnsanlarda merhamet kalmamış...

Merhametli adam, kalabalıktan birine,

— Arkadaş, sevaptır, dedi, tut şunu da götürelim...

İki adam yerde yatanı kaldırdılar.

O sırada gelen polis,

— Yaralı mı? diye sordu.

Kimse cevap vermedi.

— Ölmüş mü?

— Daha yaşıyor...

İki merhametli adam, yerden kaldırdıkları adamı götürdüler. Polis de kendisine ihtiyaç olmadığı için geçti, gitti.

Az sonra Manav Mevlit bağırdı:

— Soymuşlar!.. Çekmecede on para kalmamış!..

Bir kadın,

— Eyvah!.. Çantam? diye bağırdı. Gözlüklü adam,

— Cüzdanım! dedi, cüzdanım...

Tütüncü, saçını başını yoluyordu.

İki merhametli adam, omuzlarında taşıdıkları adamla sokağın köşesini sapınca, üçü birden güç leriyle tabana kuvvet koşmağa başladılar.

SARIMSAK!

Nihayet politika edebiyatımıza sarımsak da girdi: Kastamonu mebusu Ziya Termen, Tosya'da çektiği bir nutukta:

— Sarımsağın kokusu çıkmıştır, diyor!

İlâhi Termen, atalarımız «sarımsağı gelin etmişler, kırk gün kokusu çıkmamış» demişler. Halbuki, Demokrat Parti gerdeğe gireli 40 gün değil, 2000 gün oluyor.

İnsaf et, hâlâ kokusu çıkmasın mı?

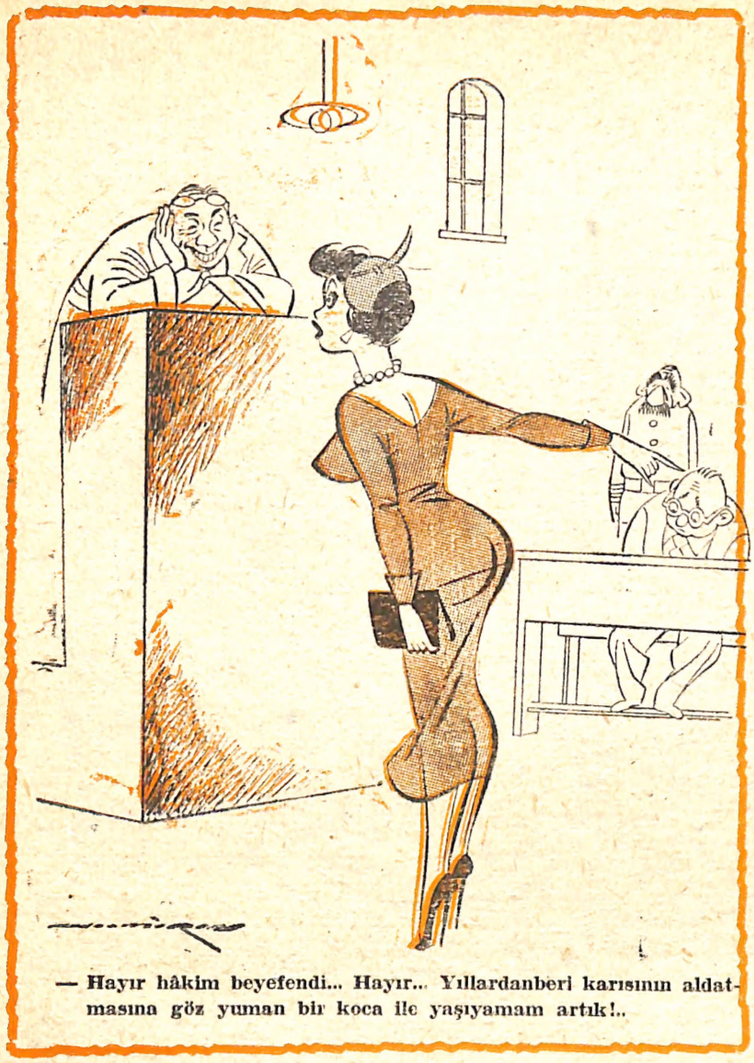

— Hayır hâkim beyefendi... Hayır... Yıllardanberi karısının aldatmasına göz yuman bir koca ile yaşıyamam artık!..

OLACAK ŞEY DEĞİL

Benzin deposunun sahibi, çırağı sigara içerken yakaladı:

— Deli misin? dedi. Böyle sigara içmek yüzünden bir depoda otuz kişi havaya uçtu...

Satıcı burnunu kıvırdı:

— Bizde olmaz patron, dedi, biz burada topu topu iki kişiyiz...

●

HAYIR

Gazetede bir teşekkür ilânı gördüm. Teşekkür eden «İranlılar Hayır Cemiyeti», teşekkür edilen Zeki Müren. Teşekkür sebebi, Zeki Müren'in İranlılara unutulmaz bir gece yaşatması...

Mademki bu bir hayır cemiyeti, geceyi Zeki Müren yaşattıktan sonra gazeteye teşekkür ilânı vereceğine, daha önceden ilân etseydi de, o geceyi biz de yaşasaydık, daha hayırlı olmaz mıydı? O zaman biz de teşekkür ederdik.

DELİL DE VAR

Adam fena halde hastaydı. Karısı:

— Bu böyle olmaz, dedi. Mutlaka doktor Fazıl'a telefon edeceğim...

Yataktan hafif bir inilti yükseldi:

— İyi tanır mısın doktoru?

— Tabii, dedi kadın. Ölen iki kocamı da tedavi etmişti!

●

İKİZ

Doğumevinde ikiz doğum seyrek olurdu. Ebe büyük bir sevinçle bunu çocukların babasına haber verince adamın hiç istifini bozmadığını görünce hayretle sordu:

— Hiç şaşmadınız buna. Tahmin mi ediyordunuz yoksa?

— Evet, dedi peder. Sipariş günü sarhoştum, herşeyi çift görüyordum!

●

HİÇ OLMAZSA

Serab, yeni bir şapka almıştı. Kocasına:

— Demek bu şapkayı beğendin ha? diye sordu. O da:

— Muhakkak ,diye güldü. Hiç olmazsa yüzünü saklıyor!

Mahzuru Yok!

Altan Kuloğlu, sosyetenin en zengin ve en güzel kadınlarındandır. Günün birinde bir hevese kapıldı ve Cezayir'den kaçmış bir uşak aldı. Ali, hârikulâde güzel hizmet eden bir uşaktı ve Altan hamfendi, eş dost arasında haklı olarak bu imtiyazla böbürleniyordu. Yalnız bir kusuru vardı. Ali'nin: kapıyı vurmadan her yere dalıp çıkmak. Geçen gün Altan hamfendi banyodayken kapıyı itip içeri giriverince, kadın:

— Ama Ali, diye çıkıştı, sana kaç defa tenbih ettim... Kapıyı vurmayan girme...

Zenci, inci gibi dişlerini göstererek sırıttı:

— Yok mahzur seyyide... Ben Cezair'de haremde hizmet gördü... Sizden güzel ne kadınlar gördü... Ne şikar bundan?

CEVHER

Şehir galerisinin şirin müdürü Zerrin Bölükbaşı bu galeride bir sergi açtı: heykel sergisi.. .Eserlerini gören tenkitçilerden Fikret Adil:

— Fena, dedi, çok fena...

Zerrin kendini müdafaa etti:

— Nasıl böyle hüküm verebilirsiniz? Ömrünüzde tek bir heykel bile yapmamışken...

Fikret kıskıs güldü:

— Bendeniz ömrümde hiç yumurtlamadım da... Ama bozuk yumurtayı hemen farkederim!

İMKÂNSIZLIK!

Güngör, arkadaşlarına yeni bir başarısını anlatıyordu. Yakışıklı çocuktu ve kadınlar arasında hayli muvaffakiyeti vardı. Ötekiler de onu ağızları sulanarak dinliyorlardı:

— Düşünün, dedi, kadını akşam yemeğine davet ettim, oradan tiyatroya gittik, çıkınca hafif birşeyler yedik, doğru pavyona... İşler tıkırındaydı. Bir şişe şampanyaya gelince duraladık. Eğer şampanyayı da içmiş olsaydı, garanti, kadın benimdi...

— Neye içmediniz ulan? diye sordu biri. Güngör boynunu büktü:

— Ne yapayım kardeşim. Kadında paralar soyunu çekmişti!

— Acaba Münir Özkul'u mu oynatsak, yoksa Kasım Gülek'i mi?..

Milli Mesele !

Eski Türk Mizahı

Hâkipâyiniz...

Eskiden böyle hâkipayiniz, abdi ahkârımız, çâkeri kemîneniz gibi sözleri kalem efendileri, vükelâ konaklarına devam edenler, kendilerinden büyüklerine karşı kullanırlardı. Şimdi de mahalle bakkalları, aktarlar, kahveciler, müşterilerine karşı kullanmağa başladı. Zamanın yaptığı değişiklik arasında öyle fecileri ve aynı zamanda öyle gülünçleri var ki... Mümeyyizden bakkal, Başkâtipten aktar, muallimden saka, tekke şeyhinden mahalle bekçisi olan bu zamanda insan, bazan bilmiyerek kırdığı potlar karşısında ne kadar mahçup oluyor! Meselâ yabancı bir semtte, tanımadığınız bir bakkala girip, tezgâhın üstüne üç tane köprü fişi (1) atardık:

Bana bir kibrit hemşerim! Dediniz mi, bir de bakıyorsunuz ki, iskemlede pineklemekte olan yaşlıca, kıranta bir zat derhal yerinden fırlıyor ve:

— Baş üstüne efendim ,emredersiniz, hangisinden taktim edeyim beyim? Yıldızlı mı olsun, yoksa daha âdilerinden mi? (2)... diye karşınızda ezilip büzülüyor. Sonra anlıyorsunuz ki, bu zat mütekaitlerden biri... İhtiyaç derdiyle işi bakkallığa dökmüş, ama ne bakkallık!.. Tekmil sermayesi iki düzüne kibrit, dört kutu sardalya, beş on çukulata, bir kavanoz şeker, yarım sürahi zeytinyağından ibaret... İşte Mehmet bey de son zamanda işi böyle bir mahalle bakkallığına dökmüş, oturduğu evin altındaki daracık bodrumun sokak tarafına bir pencere açarak sarrafa kırdırdığı iki aylığiyle bu dükkân bozuntusuna biraz ötederi koymuş, sözüm yabana ticarete başlamıştı... Lâkin Mehmet Beye bakkallık ne kadar uzaktı; o elli senedir alıştığı kibar, resmî ve nâzik hayattan bir türlü ayrılamıyordu. Müşterilere karşı o kadar fazla nezaket gösteriyor ve o kadar fazla kırılıp dökülüyordu ki, bazıları bunu, âdeta kendileriyle alay telâkki ediyorlardı. Mehmet beyin en çok kullandığı tâbirlerden biri «hâkipâyiniz» idi. Dört lâkırdının içinden mutlaka ikisini hâkipâyiniz teşkil ederdi. Ama karşısında kim olursa olsun... İsterse beş yaşında bir çocuk olsa, o yine hâkipâyinizle konuşurdu. Onun için mahalle kadınları, onun adını hâkipâyiniz koydular. Artık Mehmet Beyin adı mahallede böyle kaldı: Hâkipâyiniz... Kadınlar birbirlerine böyle tarif ediyorlardı:

— Hangi bakkaldan aldın o soğanı hanım?

— Hâkipâyinizden...

Veya:

— Nereye gidiyorsun kardeş?

— Hâkipâyinize gidiyorum, gaz almağa...

Mehmet Bey, yalnız bu hâkipâyiniz tâbiri ile kalsa, çok iyi idi... Lâkin o, bakkallığa hiç yaraşmıyacak ne sözler, ne lugatler paralardı ki, müşterilerin hiç biri anlamazdı... Hattâ bir gün genç bir kadına karşı kullandığı lisan, hiç te kötü niyetle olmadığı halde, hayli dedikoduya sebep olmuştu. Mehmet bey, makara almıya gelen o kadına şöyle söylemişti:

— Ne renk emir buyuruluyor, efendim? Beyaz mı, siyah mı, mavi mi, kırmızı mı, yeşil mi, kahverengi mi, sarı mı, turuncu mu, eflâtun mu, güvez mi, filizi mi, samânî mi, yoksa efendim şeker rengi mi? Hangi renkten arzu buyrulur efendim?..

Siyah mı? Bâşüstüne efendim, emr-i devletiniz başımla beraber... Hâkipâyiniz size bir siyah makara taktim edeyim, bakın ne kadar memnun kalacaksınız!

Ve sonra kadın dükkândan ayrılırken şunları ilâve etmişti:

— Hâkipâyinizi ihya buyurdunuz efendim; bilhassa teşekkürler ederim. Kudûm-ü şerifinize (3) her zaman muntazırım efendim...

Zavallı Mehmet bey bu lâflardan ne çıkacağını, veya neler çıkarılacağını bir türlü düşünmez ve her gelene böyle inceldikçe, onları memnun ediyorum, zannederdi. Bir gün aynı lisanı bir kocakarıya karşı sarfetmiş ve ağız dolusu fena bir mukabeleye mâruz kalmış ve bir gün uçurtma kâğıdı almıya gelen haylaz bir mektep kaçağından:

— Uç baba torik! hitabına mâruz kalmıştı.

Lâkin bunun en fecii akşam, geç vakit, dükkânı kapayacağı esnada oldu. Yoldan türkü söyliyerek ve yalpa vurarak geçen bir sarhoş, birden dükkânın önünde durdu:

— Bakkal be! dedi, bana bir cigara ile bir kibrit ver!

Mehmet bey hemen derlendi, toplandı, kapalı olan camı açtı, gözlüğünü düzelterek sarhoşu bir süzdü, sonra kırıtarak.

— Ne emir buyruldu efendimiz, anlıyamadım, bir daha tekrar buyrulmaz mı?

Sarhoş sert sert Mehmet beyin yüzüne baktı ve:

— Alay mı ediyorsun?.. dedi.

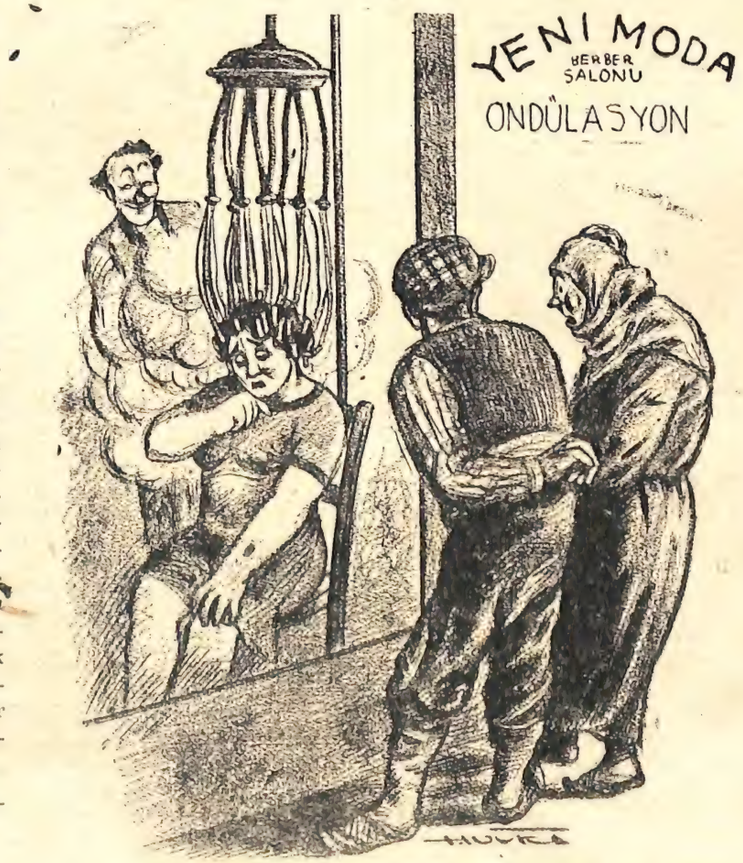

— Kız Fadime bak... bak da ibret al. Şu İstanbulda kötü kadınları nasıl cezaya çarpıyorlar!..

— Estağfurullah efendimiz, estağfurullah!.. O nasıl söz? Teessüf ederim, müşteri ile alay etmek hâkipâyinizin haddi midir?

Sarhoş büsbütün kızdı, kapıya bir tekme vurdu, içeri girdi, ve hemen Mehmet Beyin suratı budur diyip bir tane kondu. Mehmet Bey, tekrar:

— Aman efendim, af buyrunuz! Zat-ı âliniz yanlış telâkki buyurdunuz, hâkipâyinizin maksadı... Derken bir tokat daha! Mehmet bey, yine şaşkın ve telâşlı:

— Efendim, hâkipâyiniz... Bu sefer sarhoş büsbütün kızdı, tokadı bırakıp tekme ve yumruğa başladı ve şimdi Mehmet Bey, her yumruk veya tekmeyi yedikçe, «hâkipâyiniz!..» diye söze başlıyor ve ötesini ikmal edemeden ikincisi iniyordu.

Nihayet sarhoş, baktı ki dayakla susmuyor ve ne kadar çok vurursa, o da o kadar hâkipâyiniz diye bağırıyor, böyle olmıyacak, dedi, hemen atılıp Mehmet Beyin gırtlağına sarıldı. Olanca kuvvetiyle sıkmağa başladı. Öteki hâlâ «ha, hâ, hâki...» diye meramını anlatmıya çalışıyordu. Nihayet ikisi birden yere yuvarlandılar. Sarhoş, artık belki susar, diye boğazını bıraktı, fakat Mehmet Bey yattığı yerden doğrulmadan yine «hâkipâyiniz!» diye meram anlatmıya çalışıyordu. O zaman sarhoş, kapının arkasındaki süpürge sapını aldı, dükkânda ne kadar cam, çerçeve, kavanoz varsa hepsini kırdı, birbirine geçirdi. Bu gürültüye bekçi ile polisler yetiştiler ve sarhoşu yakalayıp karakola götürdüler.

★

Bir çeyrek sonra karakolda sarhoş şöyle ifade veriyordu:

— Efendim ben keyif halimde giderken şuradan, dedim, bir kibritle cigara alayım... Bu avalın dükkânına uğradım, bana bir cigara ile kibrit ver, dedim.

Vay sen misin bunu söyliyen? Herif başlamasın mı, benimle alaya?

— Ne diye?

— Ne diye olacak «hâkipâyiniz!» diye.

Zavallı Mehmet bey, hâlâ nezaketi terkedemiyor ve polis komiserine hitaben kendisini müdafaa olarak, birbir arkasına:

— Efendim, hâkipâyiniz maksadı... hâkipâyinize arzedeyim, hâkipâyiniz...

Diye izahat vermiye uğraşıyordu.

Osman CEMAL

---

(1) Hikâye 1922 de yazılmıştır. O tarihte, Karaköy ve Unkapanı köprülerinden para ile geçilirdi. Ve ayrıca köprü fişleri vardı.

(2) Kibrit, Tekele geçmeden evvel bir çok çeşitlerde satılırdı.

(3) Mübarek, şerefli ayağınız.

1956 senesi, bizim siyasî, mizahîmizdeki usta karikatürcü Cem'in altıncı ölüm yıl dönümüdür. Fransızların «Portrait - Charge» dedikleri, belli bir karakteri, mübalâğa edilerek insanın iç dünyasını, ruh yapısını belirten karikatür örneklerini bizde ilk veren odur. Çizgilerinde şahsın manevî kişiliğini, ruh halini büyük bir kolaylık, ustalıkla çizgilerine sindirdi. Asıl ustalığı da insan karikatürlerinde idi.

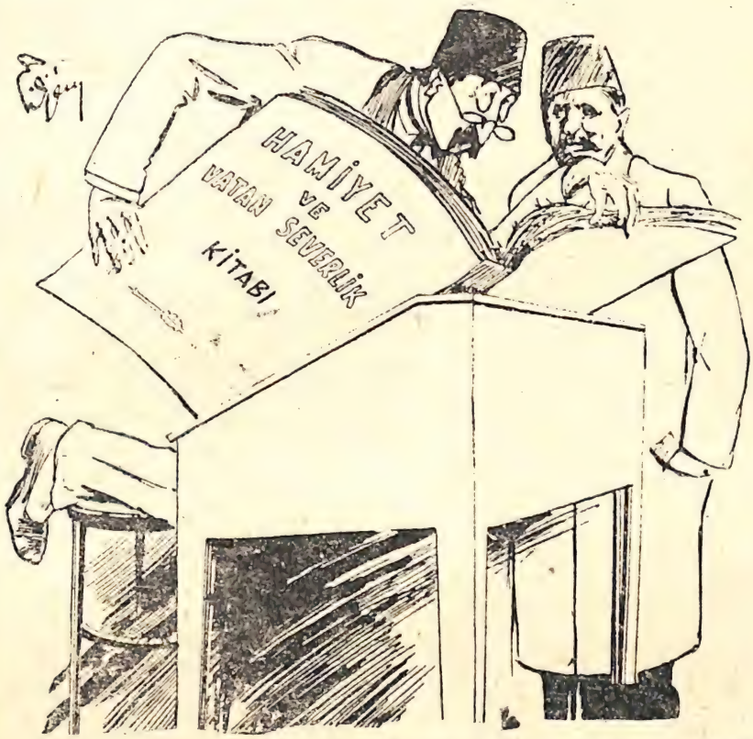

— Her sene açığını kapamak için borca giren bir milletin üç dörtyüz bin lirasını, üç, dört kişinin taksim etmesi hangi sayfada yazılı, onu arıyorum!..

— Ay, bu ne hal, yamyassı uzamışsın?..
— Merak etme şimdi düzelirim, Tunelden daha henüz çıktım!..

— Gözüm görmez, kulağım işitmez, elim tutmaz, merhamet edin...
— Adam değil, timsali hamiyet! Ey oğul eğer bu memlekette herkes senin gibi olsaydı işler ne yaman giderdi; herhalde biz gitmezdik!!!

— Ah alçaklar, ah mürteciler, namussuzlar, hamiyetsizler!..
— Elâleme neden böyle fena sözler söylüyorsun?..
— Senin aklın ermez, başkalarına böyle demesem kendimin hamiyetli olduğumu herkes nasıl bilecek?..

SATRANÇ

EMEKLİ paşalardan Hayrettin Barut'un dünya yüzünde bir tek merakı vardı, satranç. Yeni tanıştığı insanlara, ikinci, nihayet üçüncü cümlesinde, satranç bilip bilmediğini sorardı. Bir adam satranç bilmiyorsa, çekiver kuyruğunu.. Öyleleriyle konuşup zaman öldürmeğe değmezdi. Çünkü efendim, satranç demek, muhakeme, zekâ, ihata, sabır, mukavemet, düşünce, teemmül, yani her şey demekti.

Paşanın elinde olsa, satrancı ders olarak mekteplere koydurturdu. İnsanın başka türlü insan olması hemen hemen imkânsızdı.

Emekliye ayrılmadan önce- bundan yirmi küsur sene evvel - emrindeki bütün subaylarla, tabii bilenleriyle, satranç oynardı. On oyunda bir oyun paşayı yenen olursa, o subayı emir subayı olarak yanına alırdı.

Bunca —senedir, kendisine denk yalnız bir oyuncu bulabildi; emekli matematik öğretmeni, «Tıktık Ömer» adriyle tanınmış Ömer bey. Ömer beyi Hayrettin Barut paşa son beş senedir tanımıştı ama, ancak onu tanıyalıberi hayattan zevk almağa başlamıştı.

Tıktık Ömer, Bostancıda oturuyordu. Hayrettin Barut paşanın Sarıyerde Maden'de köşkü vardı.

İki ihtiyar satrancın hatırı için bu uzun yolu göze alırlar, bir gün biri, bir gün öbürü, birbirlerine satranç oynamağa misafir giderlerdi.

Sabahtan başlardı satranç, taa akşamın geç vaktine kadar. İki ihtiyar, satranç tahtasının karşısında bazan saatlerce düşünürler, ağızlarından «şah» «maşa», «kış!» «vezir» den başka lâf çıkmazdı.

Torunları gelir;

— Vapura bir şey kalmadı, derdi.

O zaman iki ihtiyardan biri, yola düzülür. Tramvay, vapur, otobüs yolculuğundan sonra ancak gece evine gelebilirdi.

Tıktık Ömer, o gün küçücük vücudünü, gümüş saplı bastonuna dayıyarak, burundan sıkma gelebek gözlüğü her adımda titreye titreye, sevgili satranç arkadaşı Hayrettin Barut paşanın Madendeki köşküne geldi.

Kelimeler arasında öksürerek, iki ihtiyar konuşmağa başladılar.

— Paşa, paşa!..

— Vay nuriaynim... Öhhö öhhö.. Gözlerim yollarda kaldı... Öhhö,

— Aman çok yoruldum paşa... Öhö öhö... Bir kahve emret... Öhö öhö... Hay bu öksürük!..

— Üzerine âfiyet, ben de nevazil olmuşum. Öhö öhö... Kahve! Çabuk iki okkalı kahve yapın... Öhö öhö... Bak, satranç masasını hazırlattım, bir saattir yolunu bekliyorum.

— Dur azıcık paşa... Öhö öhö...

Kahveler geldi. Hiç vakit kaybetmeden satranca başladılar. İlk parti iki saat sürdü. Paşa partiyi almıştı. Tıktık Ömer bunu yol yorgunluğuna yordu. Tâ Bostancıdan buraya tam üç buçuk saatte gelmişti. İkinci oyunu kazanınca haklı olduğu anlaşıldı. Üçüncü oyunda pata kalmışlardı.

Yenen yenilen belli olmadığı için, bir oyun daha oynamaları gerekiyordu. Son oyun uzun sürdü. İki usta satranççı da en az yirmi dakika, yarım saat düşünmeden piyon sürmüyorlardı. Paşa 4 piyade, bir topçusunu esir vermişti. Buna karşılık Tıktık Ömerin durumu daha beterdi. O altı piyade, bir süvari, bir de topçuyu düşmana kaptırmıştı.

Paşanın ortanca torunu içeri girdi:

— Son vapura yarım saat var.. dedi.

— Ne?.. Öhö öhö... Son vapur mu? Öhö Öhö... O kadar olmuş demek...

İki ihtiyar gece olduğunun farkına bile varmamışlardı. Tıktık Ömer:

— Paşa, böylecene bırakalım, yarım kaldığımız yerden devam ederiz, dedi..

Barut Paşa, sinirden büsbütün öksürerek:

— Olmaz ,dedi, öhhö... Geç oldu artık... Bu gece bizde kal... Öhö öhö... Bu vakit gidilmez. Öhö öhö... Oyunu bitirelim. Öhö öhö... Yarın gidersin...

Tıktık Ömer:

— Çoluk çocuk merak eder paşa dedi, merak ederler. Öhö öhö..

Eğer şu partiyi alabileceğini bilse, Tıktık Ömer, çoluğa çocuğa boş verir. Ne olursa olsun oyuna devam ederdi. Ama iş öyle değildi. Kötü duruma girmişti! Ne kadar düşünse içinden çıkamıyordu. Belki yolda giderken, ya da evde sabaha kadar düşüne düşüne bir çıkar yol bulurdu.

Barut paşa, kal, diye. Tıktık Ömer, kalmam diye direndi.

Paşanın iki genç torunu Tıktık Ömer'in koluna girdiler. Sarıyerden vapura bindirip uğurladılar. Tıktık Ömer'in gözünün önünde hep satranç tahtası ve piyonlar vardı. Kendi kendine söyleniyordu:

— Kaleyi sürseydim... Soldan da süvari ile hamle yapardım. Evet... Ama o zaman da topçu ile önlerdi. Veziri... olmaz, süvariyi verir, mata giderdim.

— Beybaba, köprü!.. diye seslendiler.

Vapurda kimse kalmamış, bütün yolcular inmişti. Köprüden Kadıköy vapuruna bindi. Kadıköydende tramvaya...

— Daima bir kale için bir süvari feda edilir... Süvariyi çıkmalı. Karş demeli... Ne yapacak? Mat olur...

Son durakta indi. Evi uzak değildi. Karısı: çocukları meraktan çatlamışlardı.

— Ayol nerede kaldın?

O kendi kendine söyleniyordu:

— Mat olur. Üç piyadeyi soldan sürüp, çevirmeli. Paşa bu oyuna gelir mi?

Vakit çok geç olmuştu. Yatağa yattı. Gözüne uyku girmiyordu.

BAYAN MEBRURE AKSOLEY: «1958 DE D. P. Yİ KADINLAR YIKACAK» DEDİ.... (Gazeteler)

Kuşlar — Bir de «Yuvayı yapan dişi kuştur» derler!..

Sabaha kadar, içine düştüğü kötü durumdan kurtulmak için bir çıkar yol bulmalıydı.

«Piyadeleri vermeli... Süvariyi almalı...» Sağa döndü. «Topçular giderse gitsin... Onun gözü topçudadır». Sola döndü. «Mata gitmez. Şah der». Arkası üstü yattı. Yüzü koyun yattı. Sola döndü.

— En iyisi... bir tek kurtuluş yolu var. Satrançta bir kale için bir süvari feda edilir. Ben kaleyi sürerim. Paşa da kaleyi almak için süvariyi feda eder. Eder... Süvariyi feda eder. Süvariyi verdi mi, hapı yuttu. Hemen mat... Öhö...

— Buldum!.. Diye yataktan fırladı, buldum, süvariyi feda eder. Verir süvariyi... Bir kaleye bir süvariyi verir. Öhö öhö. Hapı yutar.

Yavaşça giyindi. Bir hırsız gibi ayaklarının ucuna basa basa merdivenleri indi.

— Süvariyi verir paşa... Verir. Verince de hapı yutar paşa... Çocuklar uyanmasalar bari... Uyanırlarsa vallâhi bırakmazlar. Öhö öhö...

Karısının da uykusu ne kadar hafiftir. Süvariyi verir. Bir kaleye bir süvari. Vermez mi hiç? Kim olsa verir.

Kapıyı yavaşçacık açtı. Kendini dışarıda buldu. İhtiyarlığından beklenmeyen çeviklikle karanlığa daldı. İstasyonda bir taksiye bindi. İstanbul dedi. Şoför:

— Araba vapuru ile dedi, araba vapurları sabaha kadar işler.

Üsküdara geldiler. Araba vapuru ile İstanbul yakasına geçtiler. Şoföre:

— Sarıyere çek oğlum, dedi, sarıyer, Mâden...

Saat üç olmuştu. Bir iki saat sonra, gün doğacak, sabah olacaktı.

— Paşa süvariyi verir. Ben kaleyi sürerim. Süvariyi verir. Şah, derim, kış, derim. Paşa şaşırır.

Tıktık Ömer sevinçten gülüyor. Ellerini çocuk gibi birbirine sürtüyordu.

— Kış derim, şah derim, mat olur. Ben kaleyi sürünce alır. Aldı mı tamam... Süvari benim...

Araba, Barut paşanın köşkü önünde durdu. Tıktık Ömer arabadan indi. Şaşılacak şey!.. Paşanın odasında lâmba yanıyordu. Saat dörde yirmi var...

— Paşa süvariyi verir. Mutlaka verir. Vermez olur mu? Süvariyi verir.

Köşkün kapısını çaldı. Bereket uzun beklemedi. Lâmbası yanan odanın penceresi açıldı. Barut paşanın sesi duyuldu:

— Kim o? Öhö öhö...

— Paşa, benim, ben... Ömer...

Barut paşa, başını pencereden daha çok sarkıttı:

— Zahmet etmişsin, dedi, süvariyi vermem... Süvariyi vermem...

Tıktık Ömer baktı araba da gitmişti.

— Aç kapıyı paşa, bu gece sende misafirim, dedi. Süvariyi keyfime ver, keyfime verme!.. Öhö.

Yazan: ALİ KÂHYA

BİLMEM NE ADASI

Çizen: NEHAR TÜBLEK

BEKTAŞİ FIKRALARI Müsabakası

SENİNKİ NEREDE?...

Kendisini ilim ve irfan bakımından bilgili sayan bir hoca, elindeki koskocaman istida kâğıdını Bektaşiye göstererek:

— Bilir misin ki hazret, Allahın ilmi ve irfanını şu koskoca kâğıdın sathı kadar kabul etsek, bunun yanında bütün dünyadaki insanların ilmi ve irfanı da (kâğıda bir nokta işaret ederek) şu küçücük noktanın sathı kadardır, der.

Bektaşi hiç istifini bozmaz e:

— Peki, der. Allahın ilmi irfanı şu koca kâğıt, bütün insanların ilmi irfanı da şu küçücük nokta olduğuna göre, ya senin ilmin irfanın bu noktanın neresinde?

HÂMİT YILMAZ KINAYTÜRK
Samatya Hacıkadın cad.
No. 92 İstanbul

NAMAZ GÜME GİDECEKTİ!

Bir ramazan günü üç bektaşi camiye girip namaza dururlar.

Bu esnada bir arı bektaşilerden birinin burnunun dibinde vızıldamağa başlamış. Arının burnunu sokacağından korkan bektaşi:

— Vay canına, demiş arkadaşına. Burnumun dibinde bir arı dolaşıyor, bana namazı bozduracak.

İkinci bektaşi cevap vermiş.

— Yahu ne yaptın? Sen zaten konuşmakla namazı bozdun.

Arkadaşlarını dinleyen üçüncü bektaşi, kendi kendine kıskıs gülerek.

— Çok şükür ki ben ağzımı açıp konuşmadım yoksa bizim namaz da güme gidecekti, demiş.

MEHMET EDİP GÜRLER
Sofular Mah. Davutkalfa
Sok. No. 5
MERZİFON

YAZMASI SİZDEN, ÇİZMESİ BİZDEN...

— Ulen! Bizim köyde ateşin üstüne suyu koyup kaynatırlar, burada suyun üstüne ateşi koyup kaynatıyorlar!..
Yazan: Niyazi (Lütfen adresinizi gönderiniz)
Çizen: Nehar Tüblek..

— Duydun mu, ortaokullara da din dersleri konacakmış!..
— Âlâââ, zaten işimiz Allaha kalmıştı!..
Yazan: adana — Salih Tümgenç.
Çizen: M. Uykusuz.

AKILLI EŞEK

Kendini beğenmişin biri alay etmek maksadiyle, bahçesinde sebzelerine su vermekle meşgul bektaşinin yanına sokulup selâm verdikten sonra, su dolabını çeviren eşeği gösterek:

— Bre Baba! Dolaba at yakışır; biçarenin burada işi ne? diye sorar.

Bektaşi de:

— Fakirlik.. diye cevap verir. Diğeri:

— Bunu anladık. Fakat hayvanın gözünü bağlamıya ne lüzum vardı?

— Başı dönmesin diye...

— Güzel: bu zili niçin taktın?..

— Biz kendi yağımızla kavrulan insanlarız. O, dolabını çevirirken biz de kendi işimize bakarız. Zilin sesi kesilince de hayvanın durduğunu anlar bağırırız. Böylece başında beklemeden iş gördürürüz.

— Bu da güzel: fakat hayvan hem durur, hem de başını sallarsa, o zaman ne yapacaksınız deyince, Bektaşi dayanamaz:

— İlâhi beyzadem! Senin kadar akıllı eşek bizlerde ne gezer.

MUHSİN YALÇINKAYA
Bakteriyoliji Enstitüsü İdare memuru — Pendik

KENDİ KARİKATÜRÜNÜZÜ TANIDINIZ MI?

İki tanınmış!..

ERKEK SABAHAT

Erkek Olan Kadının Hatıraları

AKBABA'NIN MİZAH ROMANI

— 10 —

Sesimi çıkarmadım. Traş olup sokağa çıktık. On adım kadar yürümüştük, o merhametli herif yine karşımıza çıktı.

— Siz çok kurnaz çocuklara benziyorsunuz. Sizinle dost olalım, dedi.

Ali ıslık öttürür gibi herife keskin bir küfür savurdu. Ben hemen arkasına geçtim. Herif Aliye vurmağa kalkarsa belinin ortasına bir tekme indirecektim. Ama adam pişkindi:

— Eğer isterseniz sizinle iş yaparız. Bol para kazanırsınız.

— Ne işi?

— Bende iş çok. Hangisini beğenirseniz.

Ali, ikide birde «İş yapalım, çalışalım» deyip duruyor, canımı sıkıyordu. Belki bu adamla bir takım işler yapabilirdik ama, herife güvenemiyordum.

— Sen düzenbazın birisin, dedim, bize madik oynarsın.

Adam güldü:

— Sizde ben kazıklanacak surat görmüyorum, dedi. Şimdiye kadar belki beş bin çocuk çalıştırdım, sizin kadar açıkgözüne rastlamadım. Hem de gözünüz pek.

Bu sözler hoşuma gitti, kollarım kabardı.

— Gelin, şu kahvede oturup konuşalım. Anlaşırsak, iki taraf için de iyi olur.

Ali:

— Yoksa canın kahve içmek mi istiyor? Yine bizi atlatmağa karkarsan işini bitiririz.

Adam yeminler etti. Büyük bir adamın kahvede bizimle iş için konuşma teklifi büsbütün hoşuma gitti. Kovboy filmlerindeki haydutlar gibi sallana sallana kahveye girdim.

— Ne içersiniz?

Ali:

— Çay, deyince bir içerledim ki...

— Bana kahve... dedim.

— Nasıl olsun?

— Az şekerli...

Adam cıgara paketini açtı. Ali:

— İçmeyiz, dedi.

— Aaaa... İşte buna şaştım. Sizin yaşta çocuklar cıgara içmez mi?

Bir cıgara alıp yaktım. İlk nefeşte öksürmeğe başladım. Ayıp olmasın, diye öksürmemek için kendimi zor tutuyordum.

— Benim adım Hadi, dedi, bana İdamlık Hadi derler.

İkimiz de korku ile geri çekildik.

— Ne?.. Ne dedin? İdamlık mı?

Dişlerini göstererek sırıttı:

— Öyle ya... İdamlık Hadi. Üç kişi öldürdüm. Altı sene hapis yattım. Af ile çıktım.

Biz de amma adamına çatmıştık. Bir de herifi döğmeğe kalkmıştık.

— Sizin isimleriniz ne?

Ali:

— Benimki Mustafa, kardeşiminki... de şey... Halit.

— Ne mustafa?

— Nasıl ne Mustafa?

— Bu yolda gezenlerin bir lâkabı olur. İdamlık Hadi, kargaburun Fethi, Yandım Ali, Beyaz Abdi, Muslukçu Harun, Kürt Abuş, Köfteci Nuri, Sultanmahalleli Alâ, Sarı İsmail gibi...

— Bizim yok...

Katil Hadi buna da pek şaştı.

— Neyse, bir isim buluruz, dedi.

Ben adamın davranışını beğenmemiştim.

— Ne işi bu? Sen onu açık et! dedim.

— Kolay bir iş... Gecede kırk, elli, sırasına göre yüz lira kazanacaksınız.

— Ne yapacağız?

— Gündüz canınız istediği gibi gezip tozun. Gece tenha bir sokakta duracaksınız.

— Soygun mu? Bizde iş yok.

— Değil. Bir adam geçerken yanına yaklaşıp «Amca, on lira versene..» diyeceksiniz. Hepsi bukadar. Üst yanını siz bana bırakın.

Ali ile birbirimize bakıştık:

— Biz çalışmadan daha iyi yaşıyoruz...

— Buna çalışmak denmez ki... Eğer isterseniz bu gece sitaj görün. Benim tayfadan bir çocuğun bu işi nasıl yaptığına bakın. Hoşunuza giderse ne âlâ.

Bu teklif fena değildi.

— Olur, dedim.

— Söz mü?

— Söz...

— Pekâlâ... Alın size onar lira, gece tam on birde bu kahvede buluşalım.

— Olur.

İdamlık Hadi elini uzattı. Biz de iş adamları gibi onun elini sıktık, oradan ayrıldık...

Evimizden kaçtık kaçalı, ilk defa cebimizde para oluyordu.

— Bu iş biraz karışık Ali, dedim, babam bile günde on lira kazanamıyor.

— İstersen gitmiyelim.

— Olmaz, söz verdik.

— Peki ne yapalım?

— Paramız var, birer tane tabanca alalım.

Ali enseme bir tokat indirdi:

— On liraya tabanca olur mu enayi, dedi.

Bir tokat da ben onun ensesine indirdim.

— Salak, dedim, sahici tabanca mı... Oyuncak tabanca alırız.

Hemen büyük bir oyuncakçı mağazasına girdik. Beşer lira verdik. Tıpkı kovboyların tabancasına benzeyen, bakılınca sahicisinden ayırt edilmeyen iki oyuncak tabanca aldık. Hem de kapsülleri vardı, tetiğe basınca bayağı tabancadan çok gürültü çıkarıyordu. Tabancaları belimize soktuk.

Yolda bir o yana, bir bu yana sallana sallana yürüyorduk. Cebimizde beşer liramız vardı.

Mahallebiciye girdik, sinemaya girdik, birer tane frigo aldık, paramız bitti. Ali:

— Hayat çok pahalı, dedi, çalışarak yaşamak ne kadar zor...

— Evet, dedim, paranın hiç değeri yok. Şimdi on lirayı bozdurduk, on para kalmadı. İnsan eğer sahte para basmazsa, yahut döviz komisyonunda bir akraba bulup memlekete çürük mal sokmazsa, namusuyla geçinmesine imkân yok.

Halbuki o güne kadar cebimizde on paramız olmamış, böyle iktisadî konular üzerinde de konuşmamıştık. Neden parası olanların başı dertte olduğunu şimdi anlamıştım. Ali:

— Sahi ulan Sabahat, dedi, çalışmadan bedavadan yaşamak daha iyi.

Sinemadan çıktık. Orada burada dolaştık. Meydan saatine baktık, on buçuk. Yavaş yavaş kahveye yürüdük. İdamlık Hadi bizi bekliyordu.

— Daha erken çocuklar, dedi. Sinemalar boşalıncıya kadar dolaşalım.

Bizi bir mahallebiciye soktu, karnımızı doyurduk.

— Senin mademki paran var, ne diye ahçıya, berbere para vermeden kaçıyorsun?

— Bedavadan yaşamanın tadı başka. Alışınca görürsünüz.

Ali:

— Evet, doğru, diye tasdik etti, bu dünyayı düzeltmek için zenginler nasıl çalışmadan yaşıyorlarsa, fakirler de bedavadan yaşamanın yolunu bulmalılar.

Sinemalar boşalıyordu. Caddeden ayrılan dar bir sokağa saptık. İdamlık Hadi iki parmağını ağzına sokup ıslık çaldı. Başka bir ıslık ona cevap verdi. Sese doğru yürüdük. Sokak rampasını geçtik. Karanlıktan bücür bir çocuk çıktı.

— Buradayım âbi, dedi.

İdamlık Hadi:

— Göster numaranı, dedi, bak bu iki delikanlı da bu işte çalışacak.

Bücür oğlan dişlerinin arasından yere bir tükrük attı.

— Şimdi bir enayi düşer, siz alın voltanızı, dedi.

Katil Hadi, çocuğun durduğu yere yakın bir otomobil gösterdi.

— Bunun arkasına siper olun, hiç kıpırdamadan olup biteni seyredin.

Bir arabanın arkasına saklandık. Elim tabancamdaydı:

— Ali, bu herifi beğenmiyorum. Dikkat et! dedim.

Ali herife bir küfür etti:

— Ulan biz onu toz ederiz, dedi.

Ben de ondan cesaret aldım:

— Ufalarız ulan onu biz. dedim.

İdamlık Hadi ortadan kaybolmuştu. Bücür oğlan da görünmüyordu. Caddeden bize doğru öksüre öksüre bir adam geliyordu. Tam arkasında saklandığımız araba doğrusuna gelince bücür peyda oldu.

— Amca!.. Amca... Ne olursun, bana on lira versene...

Adam güldü:

(Devam edecek)

Dünya Karikatürleri

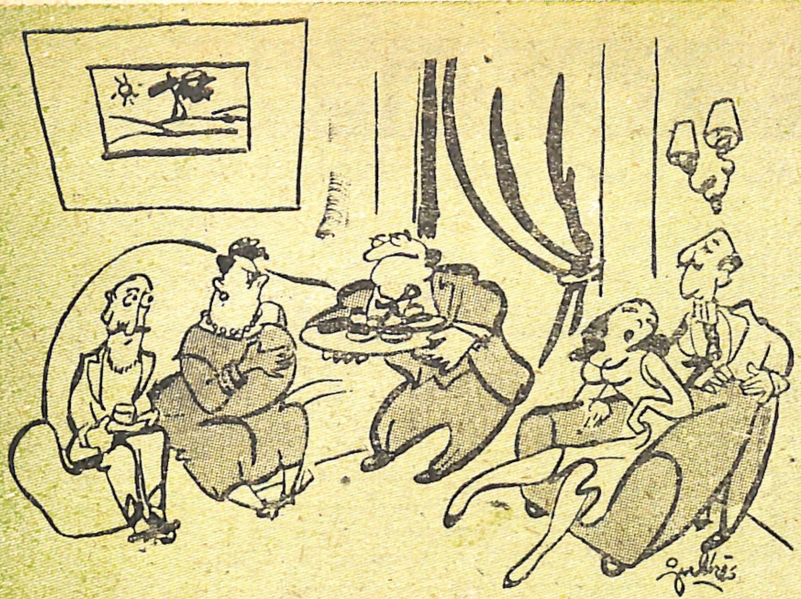

— Rica ederim bir pasta daha buyurun da on iki olsun!..

— Fransız —

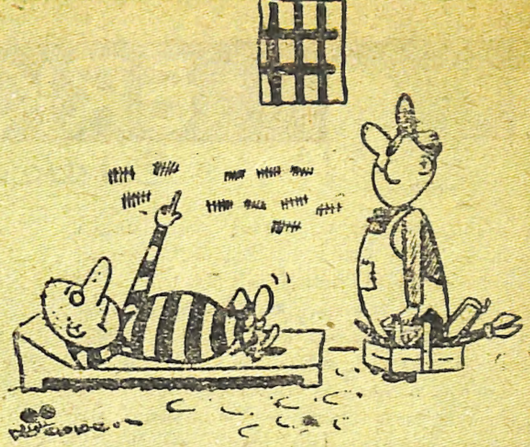

— Işıktan uyuyamıyorum, şu pencereyi büsbütün ör!..

— Alman —

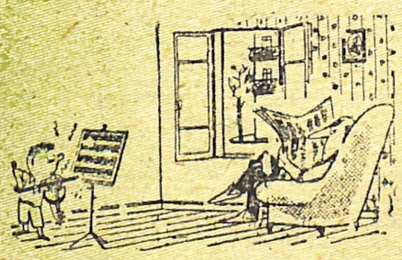

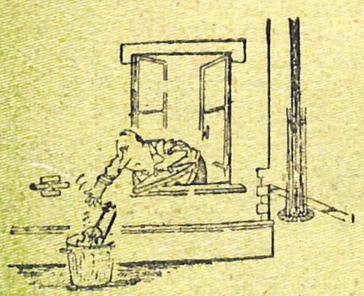

— Hayret!.. Karının ilk defa sustuğunu görüyorum!..

— Fransız —

— Sesimi yüzbin liraya sigorta ettirdim..

— E, paraları ne yaptın?..

— Fransız —

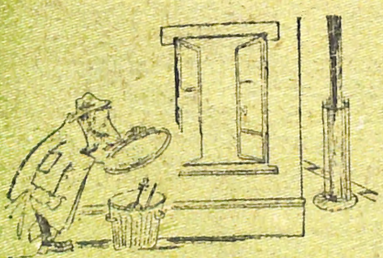

YAZIKSIZ!..

— Fransız —

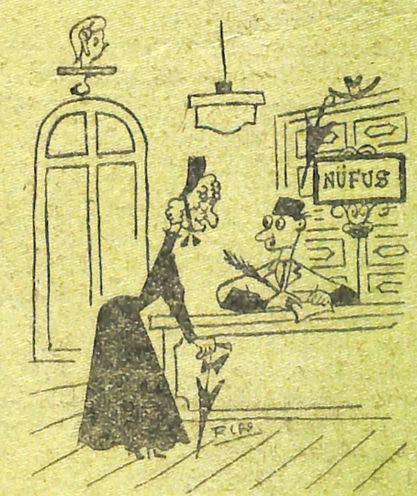

— Evli misiniz?..

— Henüz değil.... Ya siz?..

— Fransız —

— Hayır... Sen öldürdün...

— Peki, morga gönderelim: bir ziyafetine bahse girer misin?..

— Fransız —

Kapatma!

Yazan :

Bülent Oran

Resimleyen :

Turhan Selçuk

Kapatma!

En zarif Mizah hikâyeleri

Kapatma!

Akbaba mizah yayınlarının on birinci kitabı pek yakında çıkıyor.

Fiyatı 1 Lira

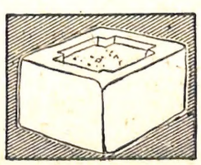

beyaz sabun
çamaşır içindir

Kremli
PURO
cildiniz içindir
PURO sizi güzelleştirir

Bol Köpüklü · Nefis Kokulu

PURO
Tuvalet Sabunu: 100 de 100 saftir

Aman...

Ne kadar Nefis!

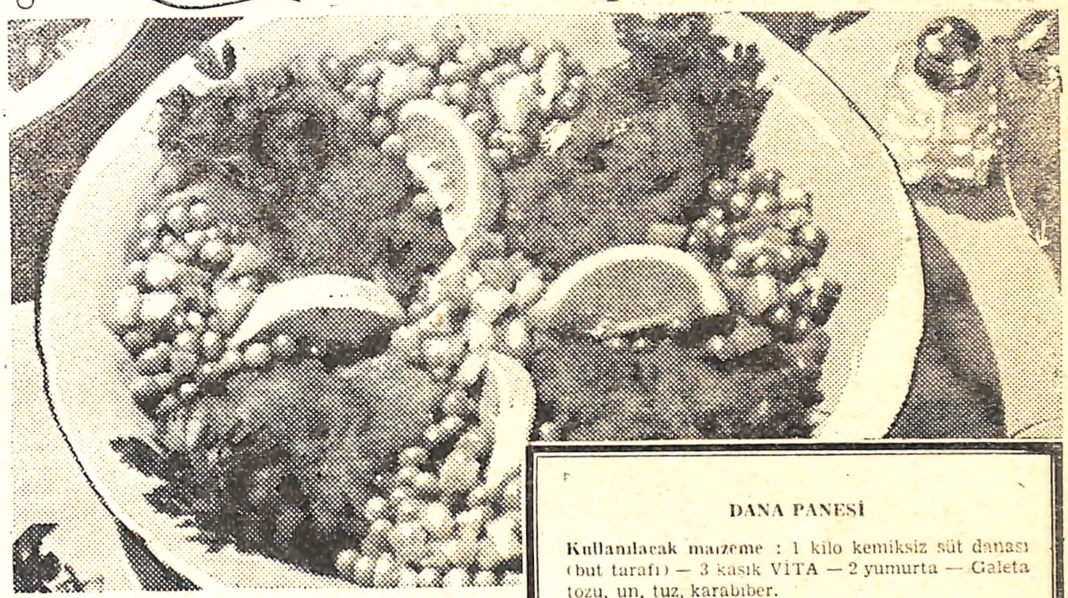

Evet, pane pirzolalarım çok nefis oluyor, ama mutlaka VİTA ile hazırlanmasını istiyorum, çünkü VİTA ile her şey lezzetli olur ve çok kolay hazırlanır.

Çok haklıdır. VİTA, yüksek kaliteli nebatî yağlarla imal edilen sâf bir mamûldür.

VİTA ile daha az para mukabilinde .. daha iyi yemek yiyebilirsiniz, çünkü VİTA çok ucuza satıldığından size hissolunur bir tasarruf sağlar.

DANA PANESİ

Kullanılacak malzeme : 1 kilo kemiksiz süt danası (but tarafı) — 3 kaşık VİTA — 2 yumurta — Galeta tozu, un, tuz, karabiber.

Yapılması : Et yumurta büyüklüğünde parçalara kesilir. 1 santim kalınlığında oluncaya kadar döğülür. Tuz, biber serpilerek iki tarafı una, yumurtaya ve galeta tozuna da bulandıktan sonra VİTA yağında kızartılır (Hafif kızartmak ve kurutmamak lâzımdır).
Garnitür olarak yanına sote bezelye ve havuç konur ve sıcak olarak yenir. Arzu edilirse, her parçanın üstüne bir dilim limon ve bir zeytine sarılmış bir ançuez balığı konur. İnce kıyılmış maydanoz serpilir.

E. İREN

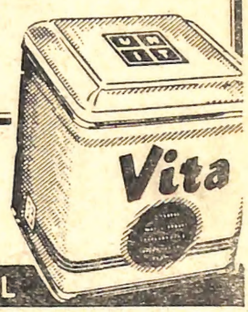

VİTA 2 veya 5 kiloluk kapalı kutularda ve 17 kiloluk tenekelerde satılır

UNİLEVER - İŞ TÜRK LTD. ŞTİ. BAKIRKÖY - İSTANBUL

SÜMERBANK

SERMAYESİ 500.000.000 T.L.

Mevduat sahiplerine en fazla menfaat sağlayan bankadır.

ANKARADA YENİŞEHİRDE
İSTANBULDA GÖZTEPEDE
KONFORLU
APARTMAN
DAİRELERİ

AYRI ESASLAR DAHİLİNDE
YÜNLÜ ve PAMUKLU
SATIŞLARIMIZDA
%10 TENZİLÂT

SÜMERBANK

ZENGİN
PARA
İKRAMİYELERİ

SÜMERBANK

Akbaba
siyasî mizah gazetesi

YAZISIZ

(Necmi Rıza)